

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

PASTORIE TERVUREN (prov. Vlaams-Brabant)

BASISRAPPORT

Auteurs: Bert HEYVAERT
Lisa VAN RANSBEECK
Redactie: Bert ACKE

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Rapport 2012/03

Figuur 1 op schutblad: Algemeen zicht op het onderzoek op de binnenkoer van de pastorie.

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opgaving ☐

Prospectie ☒

Vergunningsnummer: 2010/012 + 2010/339

Datum aanvraag: 13/01/2010 + 27/09/2010

Naam aanvrager: HEYVAERT Bert

Naam site: Tervuren, Pastoor Vandersandestraat 34

Opdrachtgever:	Patrimonium Research & Consulting – Studiebureau L. De Clercq (tijdelijke vereniging) p/a Pauwelslei 186 2930 Brasschaat
Uitvoerder:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Bevoegde Vlaamse overheid:	Els Patrouille, Marlies Fret (erfgoedconsulenten Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant)
Bevoegde Intergemeentelijke Archeologische Dienst:	/
Projectleider:	Bert Acke
Leidinggevend archeoloog:	Bert Heyvaert
Archeologisch team:	Tomas Bradt, Nele Eggermont, Bert Mestdag, Raf Trommelmans, Sharon Van Hove, Lisa Van Ransbeeck
Plannen:	Bert Heyvaert
Conservatie:	Ansje Cools
Start veldwerk:	22/02/2010
Einde veldwerk:	08/10/2010
Wetenschappelijke begeleiding:	/
Projectcode:	TVPA10
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Tervuren
Deelgemeente:	Tervuren
Plaats:	Pastoor Vandersandestraat 34
Kadastrale gegevens:	Tervuren Afdeling 2, Sectie D, Perceel 150A
Beheer opgravingsdata:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Beheer vondsten:	Kerkfabriek Sint-Jan-Evangelist Tervuren Kerkstraat 31 3080 Tervuren
Titel:	Archeologische prospectie Pastorie Tervuren (prov. Vlaams-Brabant). Basisrapport.
Rapportnummer:	2012/03
Wettelijk depot :	D/2012/12.811/03
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster.

Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

1. INHOUDSTAFEL

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	2
1. INHOUDSTAFEL.....	3
2. INLEIDING	5
3. TOPOGRAFISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING.....	7
4. HISTORISCHE SITUERING.....	9
5. ONDERZOEKSMETHODE	11
6. RESULTATEN.....	13
6.1. PUT 1	13
6.2. PUT 2	17
6.3. PUT 3	20
6.4. PUT 4	23
6.5. PUT 5	27
6.6. PUT 6	29
6.7. PUT 7	31
6.8. PUT 8	33
6.9. PUT 9	35
6.10. PUT 10	38
6.11. PUT 11	42
6.12. PUT 12	45
6.13. PUT 13	48
6.14. PUT 17	50
6.15. PUT 18	52
6.16. PUT 19	53
6.17. PUT 20	54
6.18. PUT 21	58
6.19. PUT 22	60
6.20. PUT 23	62
6.21. SLEUF 1	64
6.22. SLEUF 2	73
6.23. SLEUF 3	75
6.24. SLEUF 4	79
6.25. SLEUF 5	81
6.26. KELDER	93
6.27. SYNTHESE	95
7. ALGEMEEN BESLUIT	97
8. BIBLIOGRAFIE	99
9. INVENTARISSEN	101

9.1. INVENTARIS VAN DE SPOREN	101
9.2. INVENTARIS VAN DE VONDSTEN	130
9.3. INVENTARIS VAN DE FOTO'S	134
9.4. INVENTARIS VAN DE TEKENINGEN	141

2. INLEIDING

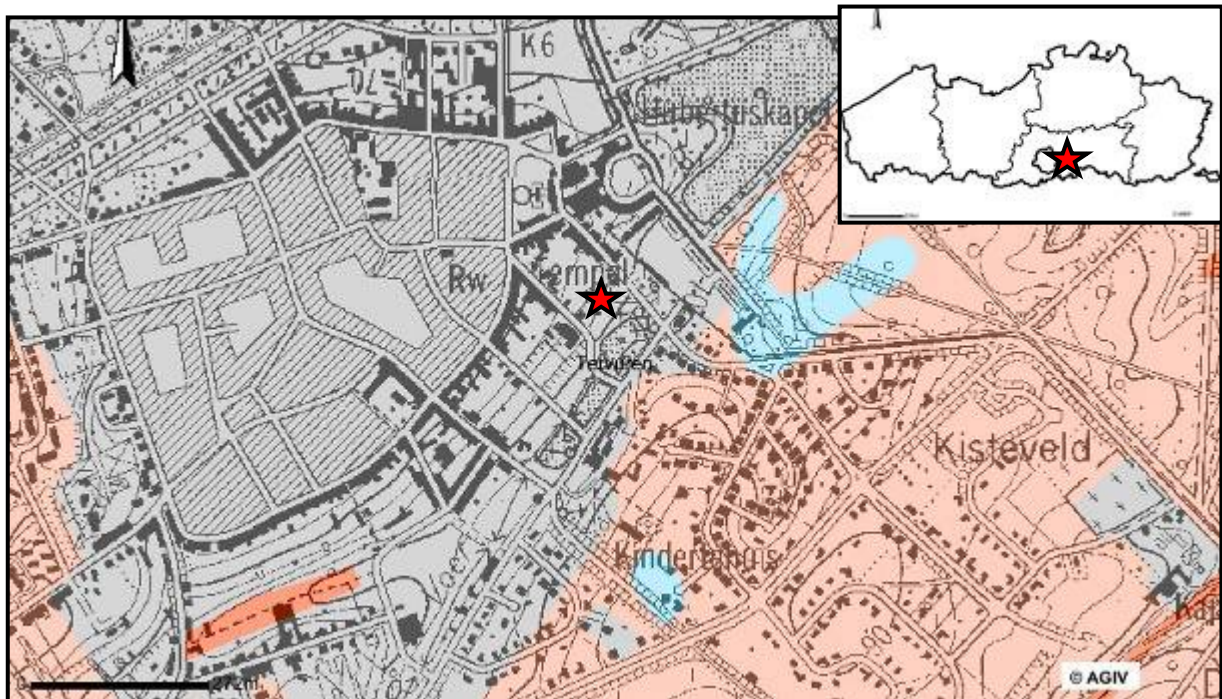
In het kader van het vooronderzoek voor de restauratiewerken aan de pastorie in de Pastoor Vandersandestraat 34 te Tervuren (prov. Vlaams-Brabant) en de plannen voor een nieuwbouw op de site, voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv in verschillende fases tussen 22 februari tot 8 oktober 2010 een archeologische prospectie uit op de site. Opdrachtgever voor het onderzoek was de tijdelijke vereniging Patrimonium Research & Consulting – Studiebureau L. De Clercq, die in opdracht van de kerkfabriek Sint-Jan Evangelist het gebouw restaureert. Het onderzoek gebeurde volgens de bijzondere voorwaarden geformuleerd door Onroerend Erfgoed, dat adviseerde dat een archeologische prospectie voorafgaand aan de werken diende uitgevoerd te worden. Het doel was hierbij om door middel van een aantal proefputten en –sleuven zicht te krijgen op de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed en op de staat van de funderingen.

In dit basisrapport worden de resultaten van het archeologisch onderzoek voorgesteld. In enkele inleidende hoofdstukken worden de geografische en historische situering van het onderzoeksterrein en de gebruikte methodologie bij het onderzoek toegelicht. Vervolgens worden de resultaten besproken en wordt een interpretatie gegeven aan de aangetroffen sporen en vondsten. Als besluit volgt een synthese van de resultaten. Het geheel wordt verduidelijkt door middel van kaarten en foto's. Achteraan zijn de verschillende inventarissen (sporen, vondsten, foto's, tekeningen) opgenomen. Bij het rapport hoort een DVD met daarop alle foto's, de plannen en de digitale versie van deze tekst.

Langs deze weg wordt eveneens dank betuigd aan volgende personen en instanties die zorgden voor een aangename samenwerking en bijdroegen tot het vlotte verloop van het onderzoek: Steenacker nv, Lode Declercq, PRC, Triconsult, Denise Debrouwer, Rendel Van Eyck, kerkfabriek Sint-Jan Evangelist, Marlies Fret en Els Patrouille (Onroerend Erfgoed).

De gemeente Tervuren bevindt zich in de oostrand van Brussel. Ze behoort tot de provincie Vlaams-Brabant, maar grenst in het westen aan Kraainem, één van de 19 gemeentes van het Brussels gewest. Het grondgebied van 32,92km² is verdeeld over Tervuren zelf en de deelgemeentes Duisburg, Moorsel en Vossem. Er wonen zo'n 21.000 inwoners. De site is gelegen in de Pastoor Vandersandestraat 34, in het centrum van Tervuren, 160m ten zuiden van de kerk.¹ Ten westen van het hoofdgebouw bevinden zich enkele garages, een zeer bouwvallig bakhuis en de ruïnes van een schuur. Het complex is ten noorden en ten oosten omgeven door een park met vijver. Het terrein helt sterk af in oostelijke richting.

Tervuren is gelegen in de zandleemstreek en kent een zacht heuvelachtig reliëf. De bodemkaart toont voor de site een OT-profiel, zijnde sterk vergraven grond, typisch voor een locatie in het centrum van een woonplaats (grijs op figuur 2). De omliggende gronden hebben een Abp(c)-profiel. Dit staat voor droge leembodem zonder profiel (roze op figuur 2).²

Figuur 2: Ligging van de site, geprojecteerd op de bodemkaart (©<http://geo-vlaanderen.agiv.be>).

¹ <http://nl.wikipedia.org/wiki/Tervuren>.

² <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>.

4. HISTORISCHE SITUERING

De gemeente Tervuren dankt haar naam aan de Voer, een zijriviertje van de Dijle die op haar grondgebied ontspringt. Eén van de vroegste vermeldingen gaat terug tot 727, wanneer de Luikse bisschop Sint-Hubertus hier een domein zou hebben gehad. Kort voor 1213 vestigde de Brabantse hertog Hendrik I zich deels in Tervuren. In de nabijheid van zijn burcht liet hij de Sint-Jan Evangelistkerk bouwen. Er ontstond hier een nederzetting. Later verplaatste het zwaartepunt van deze nederzetting van het kasteel naar de Sint-Janskerk. De hertogelijke burcht evolueerde tot een verfraaid kasteel, waar in de 16de en de 17de eeuw de aartshertogen Albrecht en Isabella dikwijls verbleven. Ook tijdens de 18de eeuw verbleven de Oostenrijkse Habsburgers meermaals in het hertogelijk kasteel. Na de slag bij Waterloo werd het domein Tervuren geschonken aan Prins Willem-Frederik, zoon van de koning der Verenigde Nederlanden. Hij bouwde een paviljoen dat na de Belgische onafhankelijkheid door Leopold II werd gesloopt. Hij liet er op het einde van de 19de eeuw het Koloniënpaleis bouwen, dat later nog werd uitgebreid met het Afrikamuseum.³

De historische en bouwhistorische studie van de oude pastorie zal op zichzelf het onderwerp vormen van een aparte rapportage. Het volstaat om in het kader van het archeologisch onderzoek kort de verschillende bouwfasen van het gebouw te schetsen.

De oudste structuur die op de plaats van de huidige pastorie stond kan vermoedelijk gedateerd worden in het midden van de 16de eeuw. Tijdens het eerste kwart van de 17de eeuw werd de oudste stenen kern van het huidige gebouw opgetrokken. Uit archiefbronnen blijkt dat in 1616 pastoor Mertens de pastorie zou hebben herbouwd, nadat deze door de bosgeuzen was verwoest. Zowel de parkabdij van Leuven als de aartshertogen zouden in de kosten hebben bijgedragen. Rond 1648 werd een beschrijving gemaakt van het geheel als zijnde “een huijse met een schure, brouwerije, stal achter het huijs”. Rond 1680 zouden de funderingen zijn vernieuwd en in 1723 werd het bakhuisje gebouwd.

Een derde bouwphase is te situeren in 1766. Er werd toen een nieuwe voorgevel aan de straatzijde en een volledig nieuwe noordgevel gebouwd. De volutengevel werd afgebroken. In de 19de eeuw werd vooral aan het interieur heel wat verbouwd. De buitenkant van de pastorie bleef nagenoeg ongewijzigd.

³ <http://tervuren.nl/Geschiedenis.html>; http://heemkundetervuren.be/geschiedenis_tervuren.html.

De tiendenshuur achter de pastorie werd eveneens in de 17de eeuw opgetrokken, en later, vermoedelijk in 1749, verkleind. Op gravures is duidelijk te zien dat de tiendenshuur vroeger tot tegen de binnenkoer kwam en dat de pastorietaan een heel andere indeling had dan vandaag het geval is. Hij was aangelegd in vierhoekige percelen en had een duidelijk geometrisch grondplan. Tijdens de 19de eeuw werd hij volledig omgevormd tot een landschapstuin, die vrijwel niets van het origineel overliet. Ook de vijver onderaan de tuin kreeg omstreeks die tijd een andere vorm.⁴

⁴ Documenten verkregen van PRC, technische fiche in opmaak.

5. ONDERZOEKSMETHODE

Het doel van de archeologische prospectie was ten eerste om de kennis van de funderingsopbouw van de pastorie en de omliggende structuren te vergroten, ten tweede om te peilen naar het aanwezige bodemarchief op de binnenkoer, de tweede koer en in de tiendenshuur en ten derde om het verloop van de oude toegangsweg richting Duisburgsesteenweg na te gaan.

Om een maximaal resultaat te bekomen werd ervoor gekozen om met een combinatie van mechanisch uitgegraven proefsleuven en handmatig aangelegde kleine proefputten (ongeveer 1m²) te werken. Hoewel de originele bijzondere voorschriften voorzagen in de aanleg van 2 sleuven en 12 proefputten, werd dit op vraag van de architect en met instemming van het agentschap uitgebreid tot 5 sleuven en 20 proefputten. Naderhand werden nog eens 3 extra putten uitgegraven in de tuin en werd sleuf 5 nog verder uitgediept.

De proefsleuven werden door een kraan met platte bak uitgegraven tot op het eerste relevante archeologische niveau. Een lange sleuf (sleuf 1) werd aangelegd vanaf het poortgebouw aan de binnenkoer in een rechte lijn tot tegen de oostmuur van de tiendenshuur. Dwars op dit tracé werden aan beide kanten van sleuf 1 nog vier bijkomende sleuven aangelegd. Sleuf 2 werd vlak voor het poortgebouw aangelegd, sleuf 3 ter hoogte van de koeringang van de pastorie en sleuf 4 halverwege sleuf 3 en de binnenkoerscheidende muur. Al deze sleuven werden getrokken over bijna de volledige breedte van de binnenkoer. Sleuf 5 werd aangelegd in het midden van de tweede koer, dwars op de keermuur met de aangrenzende eigendom en tot een stuk in de tuin. Sleuf 6, voorzien in de tiendenshuur, werd om stabiliteitsredenen vervangen door een handmatig gegraven put, put 20.

Langsheen de buitenmuren van de pastorie werden negen putten (putten 1, 2, 3, 4-14-15-16, 6, 10, 12, 18 en 19) gegraven die als doel hadden om de fundering te controleren. Ook langs het bakhuis en de stal werden twee putjes gegraven (putten 7 en 8). Andere putten kwamen er ook nog in de garage naast de steunbeer (put 17), in de hoek van de binnenkoerscheidende muur en de keermuur met de aangrenzende eigendom (put 9), ter hoogte van de oude pomplaats (put 13) en in de noordwesthoek van de tiendenshuur (put 20). Tenslotte werden ook in de tuin nog vijf putten uitgegraven. In de noordwesthoek van de meest noordelijke keermuur (put 11) en aan de tuinzijde van de afscheidingsmuur met de Pastoor Vandersandestraat (put 5) werden de funderingen gecontroleerd. Op een vermoedelijk wegtracé tussen de tiendenshuur en de

Duisburgsesteenweg werden twee putten (21 en 22) in het gazon gegraven. Bij de twee oude pijlers van een vroegere ingang, nabij de Duisburgsesteenweg en naast de vijver, werd ook nog een controle (put 23) gedaan.

De relevante vlakken en archeologische sporen, evenals de profielen van de muurfunderingen en de bodemprofielen werden schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1/20. Voor elke sleuf en put werden meerdere hoogtemetingen ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing uitgevoerd. Voor de registratie van de sporen en het benoemen van de foto's werd de benaming TVPA10 (TerVuren Pastorie 2010) gebruikt. De spoornummering begon bij elke put en sleuf telkens opnieuw vanaf spoor 1 of S1. De te onderscheiden lagen in de profielen werden als laag beschreven en niet als spoor (laag 1 of L1, L2,...) en zijn als dusdanig opgenomen in de spoorinventaris achteraan dit rapport.

De vondsten die aan het oppervlak of bij de coupes en profielen werden aangetroffen, werden volgens context ingezameld en voorzien van fiches met daarop de vermelding van het put-, spoor- en vondstnummer en een korte beschrijving van de aard van het materiaal. Ze werden later gewassen, gedroogd en onderworpen aan een basisdeterminatie. De vondstnummering gebeurde wel doorlopend voor alle putten.

De efficiëntie van deze archeologische prospectie werd in sterke mate gehinderd door de steeds wijzigende planning van het gehele vooronderzoek in het kader van de restauratiewerken. Het veldwerk, dat in totaal een kleine maand in beslag nam voor 2 archeologen, gebeurde in kleine etappes van ca. 2-3 werkdagen tussen eind februari en begin oktober 2010.

6. RESULTATEN

6.1. Put 1

- **Algemeen**

Werkput 1 situeerde zich in de zuidwesthoek van de binnenkoer, palend aan de buitenmuur van het pastoriegebouw en de afscheidingsmuur met de Pastoor Vandersandestraat. De afmetingen van de put bedroegen ongeveer 1,3 x 1m. De hoogte van het maaiveld werd hier vastgesteld op +73,68m TAW (R +0,42). De put werd uitgegraven tot op een diepte variërend tussen +72,94m TAW (R -0.32) en +72.77m TAW (R -0.49).

- **Voornaamste sporen**

Over de volledige lengte van de put werd een muurfundering (S1) aangetroffen met oriëntatie noordoost – zuidwest. Deze lijkt volledig los te staan van de pastorie en was opgetrokken uit bakstenen met formaat 26,0 x 16,0 x 6,0cm en brokken kalkzandsteen, verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte. De muur is afgebroken tot op een diepte van +73,07m TAW (R +0,19) of 0,53m onder het maaiveld.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel van de pastorie bestaat boven het maaiveld uit blokken kalksteen met formaat 30,0 x 12,0 x ?cm en 22,0 x 12,0 x ?cm (L1). De voegen zijn duidelijk hersteld met vrij harde, weinig zandige cementmortel. Onder het maaiveld bestaat het muurprofiel volledig uit baksteen. Tot zo'n 0,67 onder het maaiveld (+73,01m TAW, R -0.25) gaat het om bakstenen met formaat 24,0 x ? x 6,0cm, geplaatst in een klezoorverband met links vallende tand en stevig verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel (L2). Het gaat hier duidelijk om een herstelling van de originele fundering. Daaronder gaat de fundering over in een losser geheel van uiteenlopende formaten, verbonden met zandige kalkmortel (L3). Mogelijk is dit de originele fundering. De muurfundering van de pastorie loopt nog verder door onder de bodem van de put. Door de aanwezigheid van muurfundering S1 was het echter niet mogelijk om de put verder uit te graven.

Figuur 3: Overzicht put 1.

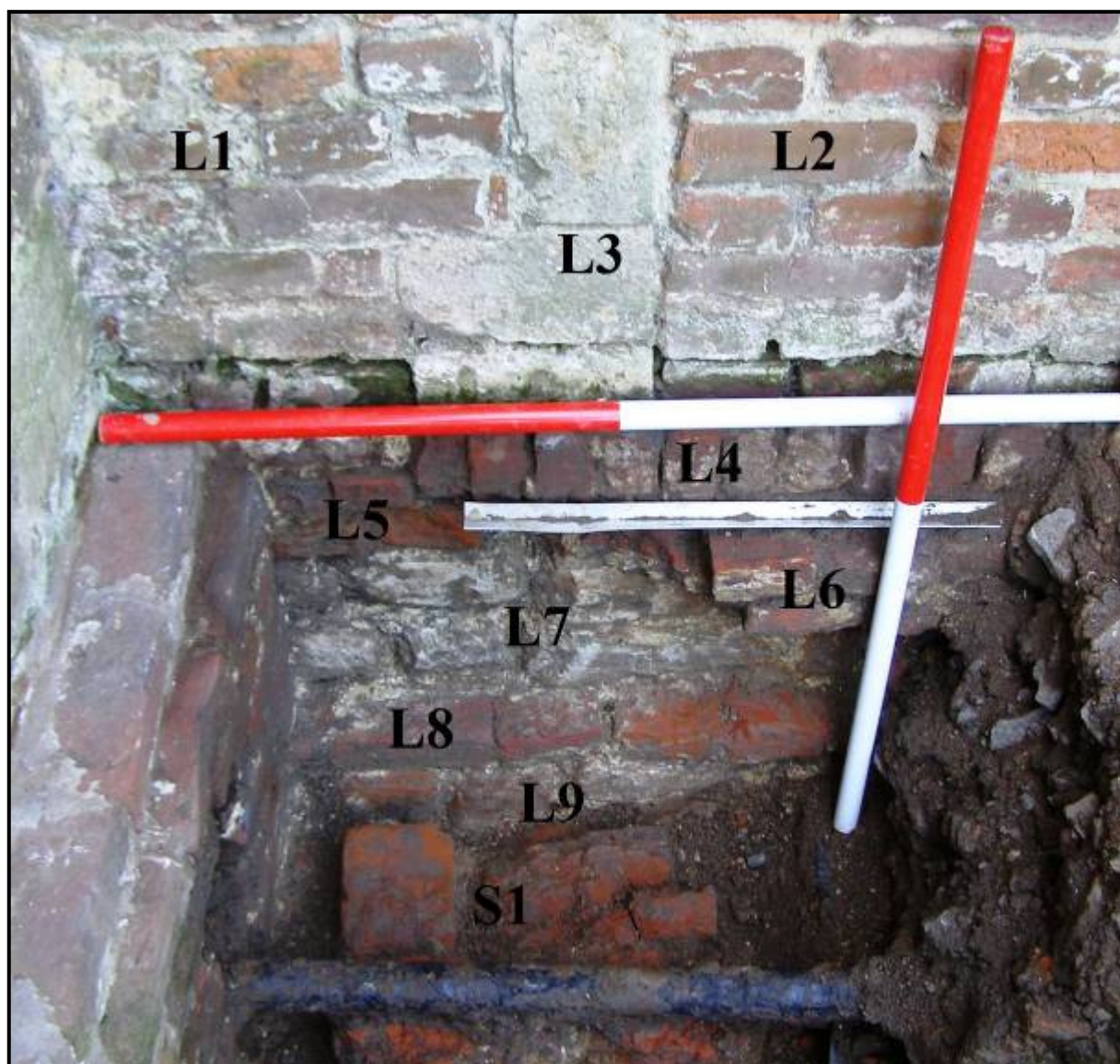
Het zuidprofiel van put 1 toont het funderingsverloop van de westelijke muur die de binnenkoer van de Pastoor Vandensandestraat scheidt. Boven het maaiveld is duidelijk een dichtgemetste doorgang tot de Pastoor Vandensandestraat te zien. Tussen de deurlijst (L3) van kalkzandstenen blokken is de opening (L1) toegemetst met bakstenen van formaat 26,0 x 12,0 x 6cm, geplaatst in kruisverband en verbonden met geelgrijze kalkmortel. Tussen de dichtgemaakte toegang en de pastorijsmuur bestaat de muur (L1) uit bakstenen met formaat 24,0 x 12,0 x 6,0cm. Deze muur is duidelijk tegen de pastorijsmuur aangebouwd. Al het bovengrondse muurwerk vertoont sporen van een kalkkalei.

Ongeveer op dezelfde hoogte als het maaiveld bevindt zich de bovenkant van een rollaag (L4) die zich onder de deurlijst (L3) en de opgevulde deuropening (L2) bevindt. De rollaag bestaat uit bakstenen van formaat ? x 12,0 x 6,0 cm. Mogelijk gaat het hier om een oude dorpel, maar door de talrijke verstoringen is op deze plaats geen correlatie met een ouder loopvlak mogelijk. Hieronder bevinden zich lagen L5 en L6. Beiden bestaan uit metselwerk van bakstenen met formaat ? x 12,0 x 6,0cm. De onderkant van

deze lagen bevindt zich op +73,40m TAW (R + 0,14m). L6 springt een tiental centimeter uit tegenover het opgaande muurwerk. L7 vormt een solide funderingslaag uit brokken kalkzandsteen variërend qua grootte tussen 20,0 x 12,0 x ?cm en 26,0 x 10,0 x ?cm. Deze funderingslaag is 0,14m hoog. De onderkant bevindt zich op +73,26m TAW (R + 0,00m). Hier bevindt zich de bovenkant van laag L8, die 0,10m uitspringt tegenover L7. L8 bestaat uit één laag bakstenen van formaat 18,0 x 13,0 x 6,0cm, gemetst zonder duidelijk verband. Hieronder springt laag L9 nog zo'n 2 à 4cm extra uit. Op +73,05m TAW (R - 0,21m) bevindt zich de bovenkant van muur S1. De onderkant van het muurprofiel werd niet bereikt. Door de aanwezigheid van S1 en de aanwezige verstoringen van electriciteitskabels was het niet mogelijk om dieper te graven.

Figuur 4: Muurprofiel in put 1.

Figuur 5: Zuidprofiel put 1.

6.2. Put 2

- **Algemeen**

Put 2 situeerde zich op het oostelijk deel van de binnenkoer, palend aan de buitenmuur van het pastoriegebouw. De afmetingen van de put bedroegen ongeveer 1,1 x 1m. De hoogte van het maaiveld werd hier vastgesteld op +73,26m TAW (R +0,00m). De put werd uitgegraven tot op een diepte van +72,22m TAW (R -1,04m), ongeveer een meter onder het maaiveld en 0,18m onder de onderkant van de muurfundering.

- **Voornaamste sporen**

De muurfundering springt op deze plaats tussen de 0,2 en 0,3m uit. Ze zit vervat in een pakket van fijne zandleem, met een homogene licht rozig bruine vulling met vrij weinig brokjes baksteen, vrij weinig spikkels kalkmortel, zeer weinig spikkels houtskool en zeer weinig brokken kalkzandsteen (S10). Naast de fundering van de pastorie werd in deze werkput ook een soort 'sokkel' (S13) aangetroffen, opgetrokken uit bakstenen met formaat 18,0 x 8,5 x 5,0cm, Doornikse kalksteen en kalkzandsteen. Het gaat hier duidelijk om een 'putje' dat een soort drainagefunctie heeft die niet nader te bepalen valt. De zeer harde, zandige cementmortel waarmee de constructie is opgetrokken, het baksteenformaat en het feit dat de bovenkant zich slechts 0,1m onder het maaiveld bevindt, duidt op een recente datering.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel van de pastorie bestaat op deze plaats tot zo'n 0,65m boven het maaiveld uit bakstenen met formaat 25,0 x 12,5 x 6,0cm, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met licht gelig bruine chamotte. Hieronder is de gevel tot 0,20m onder het maaiveld (R -0.12) opgetrokken uit kalksteenblokken van formaat o.a. 60,5 x 11,0 x 6,0cm (S5). Dan begint de eigenlijke muurfundering. Tussen 0,12 en 0,28m (R -0.28) onder het maaiveld bestaat deze uit een laag ijzerzandstenen blokken met afmeting 36,0 x 16,0 x ?cm (S6). Hieronder bevindt zich nog een dun laagje baksteenbrokken van 16,0 x 13,0 x 5,0cm verbonden met vrij zachte kalkmortel (S7). Het gaat hier om de sterk verbrokkelde bovenkant van de funderingstand, die met bakstenen was afgewerkt. De onderkant van de fundering bestaat uit een 0,5m dikke laag baksteen- en kalkzandsteenbrokken, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donkergele chamotte (S9). Het muurprofiel vertoont op deze plaats geen sporen van herstellingswerken.

Figuur 6: Overzicht put 2.

Het zuidwestprofiel toont duidelijk hoe het terrein hier ernstig werd verstoord, mogelijk voor het optrekken van sokkel S13. De opvulling van deze verstoring (S12) bevat een lossere vulling met veel brokken baksteen en kalkmortel. Deze vulling houdt geen enkel verband met de fundering.

Figuur 7: Muurprofiel in put 2.

6.3. Put 3

- **Algemeen**

De positie van put 3 werd gekozen aan de noordoostgevel van de pastorie, ten zuiden van de oostelijke uitbouw, naast een watercisterne. De put had als afmetingen 1,16 x 1,04m. De hoogte van het maaiveld werd vastgesteld op +72,09m TAW (R -1,17m) en de put werd uitgegraven tot op een diepte van +71,31m TAW (R -1,95m), 0,78m onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

Ongeveer 0,2m onder het maaiveld (R -1.37) bevindt zich de onderkant van de fundering (S3) van de pastoriemuur, die 0,1m uitspringt tegenover het opgaande muurwerk. Op de bodem van de put werd een vloerniveau aangetroffen (S1) opgetrokken uit baksteenbrokken met een formaat dat schommelt rond 16,0 x 12,0 x 5,0cm. Deze baksteenvloer loopt verder in het oost- en noordprofiel. Aansluitend op dit vloerniveau is de aanzet van het gewelf van de watercisterne zichtbaar. Dit heeft een getrapte opbouw en is volledig opgebouwd uit lagen bakstenen die elkaar gedeeltelijk overlappen. In deze put werden drie van zulke 'trappen' geïdentificeerd: S4 op 0,63m onder het maaiveld, S5 op 0,47m onder het maaiveld en S6 op 0,39m onder het maaiveld. Het gewelf is volledig opgetrokken uit brokken baksteen, die echter allen te herleiden zijn tot stukken van stenen met het formaat 26,0 x 13,0 x 6,0cm.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel van de pastoriemuur toont opgaand muurwerk in de vorm van blokken kalkzandsteen, verbonden met grijze kalkmortel, tot 0,2m onder het maaiveld (L1). Hieronder bevindt zich de onderste funderingslaag (L2) van kalkzandsteenbrokken in allerlei formaat, verbonden met zeer veel grijze kalkmortel. De fundering kon niet dieper dan 0,76m onder het maaiveld worden gevolgd. Hier was noch de onderkant van de muur, noch de moederbodem reeds bereikt. Het lijkt er sterk op dat ter hoogte van S1 en S2 de muurfundering enkele centimeter inspringt. Mogelijk is ze uitgekapt bij de bouw van de cisterne. Deze insprong van ongeveer 5cm is opgevuld met brokken bak- en kalkzandsteen. Hierachter bevindt zich de verderzetting van fundering L2. Het bodemprofiel (oostprofiel) geeft een 0,2m dikke humeuze en sterk doorwortelde laag weer, waaronder een donkerbruin-grijs pakket zit, met veel spikkels en brokjes kalkmortel, baksteenbrokken en -brokjes en weinig houtskoolspikkels.

Figuur 8: Overzicht vlak 1 in put 3.

Figuur 9: Oostprofiel in put 3.

6.4. Put 4

- **Algemeen**

Deze put werd uitgegraven tegen de oostgevel van de pastorie, met als bedoeling de hier aanwezige fundering te onderzoeken. In eerste instantie werd een vlak aangelegd van 1 x 1m, maar na evaluatie werd besloten om 3 overige putten (putten 14, 15 en 16) naar deze locatie te verschuiven, zodat put 4 uitgebreid werd tot 2,3 x 2,4m. De hoogte van het maaiveld werd vastgesteld op +71,82m TAW (R -1,44m). ten oosten en ten westen van de put. Ten zuiden van de put lag het op +71,61m TAW (R -1,65m). Een eerste onderzoeksvlak werd uitgegraven tot op een diepte van 0,5m (+71,24m TAW, R -2,02m) onder het maaiveld. Een volgend vlak ging tot maximaal 1,74m (+70,00m TAW, R -3,26m) onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

Een goed bewaard stuk van een wegtracé (S1) sprong onmiddellijk in het oog. Dit is opgetrokken uit onregelmatig gelegde kalkzandstenen⁵ van verschillende formaten variërend tussen 35,0 x 20,0 x ? en 17 x 5 x ?cm. De weg is lichtjes bollend aangelegd en is op zijn hoogste punt (+71,39m TAW, R -1,87m) ongeveer 0,17m hoger dan op de zijkant. Tussen de boord van de weg en de muur van de pastorie werd op een diepte van +70,68m TAW (R -2,58m) duidelijk een goed afgelijnd spoor (S3) met vrij vaste, homogene, donker bruinig grijze vulling vastgesteld.

Ongeveer halverwege de put is het wegtracé uitgebroken en is een vrij vaste, heterogene, licht bruinig, grijze, grijsgroen gevlekte vulling met zandige leemtextuur zichtbaar (S5). Dit spoor wordt doorbroken door de bakstenen muur S6, waarvan de bovenkant zich op +71,53m TAW (R -1,73m) bevindt. Aan de andere zijde van deze muur van twee stenen breed bevindt zich een vrij vast, heterogeen puinspoor van baksteen en kalkmortel. Eveneens sluit in het westen een andere muur (S7) aan op S6. Onder spoor S5 bleek zich nog een kuil te bevinden (S9) met een bruinig grijze vulling.

⁵ Brusseliaanse steen, door hoog kiezelgehalte niet van een commerciële bouwsteensoort (DUSAR, 2010, p. 1).

Figuur 10: Overzicht vlak 1 in put 4.

- **Profielen en stratigrafie**

In het noordoostprofiel is duidelijk te zien hoe wegtracé S1 aangebracht is bovenop S5 (L4), dat de functie van stabilisélaag had. Deze laag is maximum 0,15m dik en de onderkant bevindt zich op 0,7m (+71,04m TAW, R -2,22m) onder het maaiveld. In het profiel valt ook de aanwezigheid van groenblauw glauconietzand⁶ in deze laag sterk op. Onder deze stabilisélaag is duidelijk het scherp afgelijnde profiel van S9 te zien, een kuil van 0,9m diep. Daar S5 zich naar het midden van S9 toe iets dikker toont, kan worden aangenomen dat de stabilisatielaag niet lang na de opvulling van kuil S9 werd aangebracht en diende om en plaatselijke verzakking van het wegtracé te voorkomen. Aan de andere zijde van muur S6 is onder de puinvulling L10-L11 nog enkele centimeter van L4 zichtbaar. Dit is genoeg om aan te nemen dat het wegtracé zich ook tot hier uitstreckte en dus minstens een breedte van 2,60m had.

⁶ Zeer fijn homogeen kwartsrijk zand met een weinig zwarte glauconiet, Tongeriaanzand, komt voor op hogergelegen gebieden in de omgeving van Tervuren (DUSAR, 2010, p. 1).

Figuur 11: Noordoostprofiel in put 4.

Ook in het zuidwestprofiel duikt de stabilisatielaag op (L5). Ze is hier ongeveer 5,0cm dik. Daaronder is een kuil met lichte bruingrijze vulling (L6 en L7) te zien. De vondsten uit deze kuil (o.a. een scherp Langerwehsteengoed) kunnen op een voorzichtige datering in de 14de eeuw wijzen. De stabilisélaag van het wegtracé ligt hier onmiddellijk bovenop en is opvallend dikker op de plaats van de kuil, wat erop lijkt te wijzen dat vanwege de inzakking van de oorspronkelijke kuilvulling zich hier op het moment van de aanleg van de weg nog steeds een depressie bevond. Ook in deze stabilisélaag werd aardewerk aangetroffen, dat onder enig voorbehoud in de 14de eeuw kon worden gedateerd. Er zit met andere woorden niet zo veel tijd tussen de opvulling van de kuil en aanleg van de weg. Hieruit kunnen we mogelijk een zeer voorzichtige datering in de 14de afleiden.

In de profielen is duidelijk te zie hoe de weg ook werd verstoord door de bouw van de pastorie. Het traject eindigt abrupt tegen de funderingsmuur. De weg en de muur zijn onderling niet ingebonden. Mogelijk is de weg opgebroken om de stenen te recupereren voor de fundering van de pastorie.

Het muurprofiel van S6 toont een 0,46m hoge muurfundering (de aanzet bevindt zich ongeveer een 0,50m onder het maaiveld) van 7 lagen bakstenen van formaat 25,5 x 12,5 x 5,5cm in kruisverband, verbonden met zachte, zandige kalkmortel. Het profiel van muur S7, die er in het westen op aansluit toont een identieke opbouw. Het gaat hier bijna zeker om een afboording van een plantsoen. De muren zijn onderling ingebonden en hebben een gelijkaardige datering

De muur van de pastorie tenslotte zit tot 0,80m onder het maaiveld (+71,02m TAW, R - 2,24m) gefundeerd. Het gaat om een fundering uit kalksteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel.

Figuur 12: Zuidwestprofiel in put 4.

6.5. Put 5

- **Algemeen**

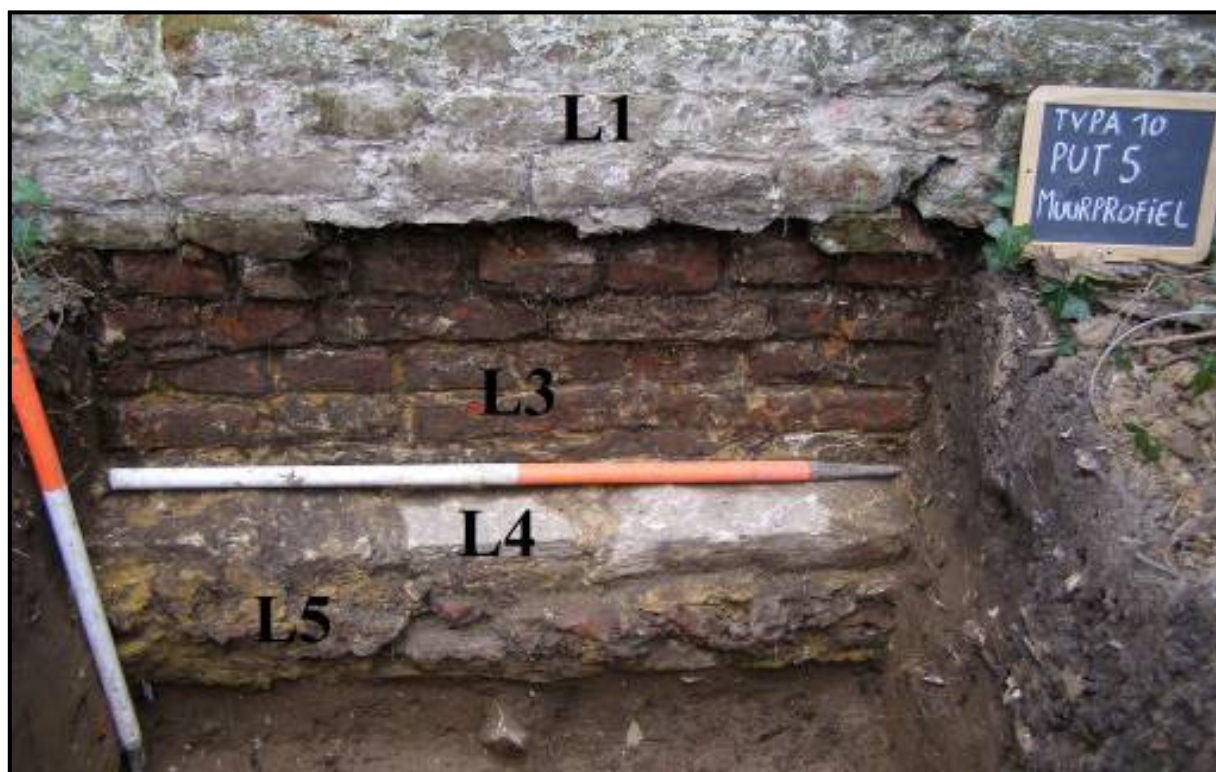
Deze put werd uitgegraven aan de tuinzijde van de muur die de parktuin scheidt van de Pastoor Vandersandestraat. Als afmetingen had hij 1 x 1,10m, het maaiveld werd vastgesteld op +71,91m TAW (R -1,35m). Het diepste punt van het onderzoeksvlak lag zowat 0,70m lager (+71,21m TAW, R -2,02m).

- **Voornaamste sporen**

In het vlak is duidelijk de funderingsuitsprong te zien van de scheidingsmuur. Het opgaande muurwerk springt ook ongeveer 5cm naar voren tegenover de fundering. Deze springt zowat 0,32m onder het maaiveld (+71,59m TAW, R -1,67m) ongeveer 0,20m uit. Nog eens 0,10m lager (+71,49m TAW, R -1,77m) springt hij nog eens 4 centimeter uit.

- **Profielen en stratigrafie**

Boven het maaiveld springt de muur ongeveer 5 centimeter naar voren. Het opgaande muurwerk bestaat uit bakstenen met afmetingen 22,0 x 11,0 x 6,0cm en 23,0 x 12,0 x 5,0cm in incorrect kruisverband, verbonden met vrij zachte zandmortel en bepleisterd met kalei (L1). Onder het maaiveld is eerst en vooral een 0,32m hoge muurfundering uit bakstenen met formaat 26,0 x 13,0 x 5,0cm, verbonden met vrij zachte zandmortel (L3), te zien. Hieronder bevindt zich een minder regelmatige funderingslaag van kalkzandsteenbrokken gebonden met witgrijze kalkmortel. Bovenaan bestaat de funderingstand uit 1 afgelijnde laag kalksteen, met daaronder een laag baksteenmetselwerk die 4cm uitspringt. Deze onderste funderingslagen (L4 en L5) zijn samen zowat 0,24m dik. De onderkant van de fundering bevindt zich op 0,56m onder het maaiveld (+71,35m TAW, R -1,91m).

Figuur 13: Muurprofiel in put 5.

6.6. Put 6

- **Algemeen**

Put 6 situeerde zich op de binnenkoer tegen de pastoriemuur, ten zuidwesten van de ingang van het pastoriegebouw, tussen het keldergat en het midden van de dichtgemetste deuropening. De afmetingen van de put bedroegen ongeveer 1,3 x 0,92m. De hoogte van het maaiveld werd hier vastgesteld op +73,33m TAW (R +0,07m). De put werd uitgegraven tot op een diepte variërend tussen +72,44m TAW (R -0,79) en +72,11m TAW (R -1,15m), ongeveer 1,22m onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

De dorpelsteen in Doornikse kalksteen van de dichtgemaakte deuropening (S3) springt op deze plaats op het maaiveld ongeveer 0,14m uit ten opzichte van de muur. De funderingstand van de muur begint op 0,40m onder het maaiveld (+72,93m TAW, R - 0,67m) en springt eveneens ongeveer 0,22m uit. Een duidelijk zicht op het onderzoeksvlak van de putbodem was onmogelijk door een grote verstoring van elektriciteitskabels.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel dat in deze put werd onderzocht bestaat onder het maaiveld uit vier duidelijk verschillende componenten. Onder de dichtgemetste deuropening is te zien hoe de onderkant van het deurkozijn volledig uit Doornikse kalksteen bestaat (S2), met daarvoor een grote uitspringende blok Doornikse kalksteen die als dorpel fungeert. Hieronder bestaat de fundering uit bakstenen met formaat 24,0 x 5,0 x ?cm, verbonden met zeer zachte, vrij zandige kalkmortel. Aan het zuidwesten van dit profiel is de fundering samengesteld uit bakstenen met formaat ? x 10,0 x 6,0cm. Mogelijk gaat het hier om een versteviging bij de aanzet van de achterliggende kelder. Tussen deze aanzet en de fundering van de deuropening bevinden zich over een lengte van 0,20m nog enkele rijen bakstenen, lichtjes achteruitgeplaatst tegenover de andere stenen in de muur.

Vanaf daar begint op 0,40m onder het maaiveld een doorlopende funderingstand (L4) uit kalkzandsteenbrokken, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel. Ongeveer vanaf het midden van de put verdiept deze sterk omwille van de aanwezigheid

van de diepe kelder. De precieze diepte van de fundering kon op deze plaats niet worden achterhaald.

Het noordoostprofiel van deze put toont duidelijk hoe de bodemopbouw tot 0,40m onder het maaiveld verschilt van deze hieronder. Deze grens komt overeen met de bovenkant van de zeer homogene muurfundering L4. De bovenste 0,40m van het profiel bestaat uit een bruine vulling gemengd met kiezel, baksteen- en mortelpuin. Het tamelijk goed afgewerkte metselwerk van de bovenkant van de muurfundering laat vermoeden dat het hier om een uitgraving gaat die dateert van de aanleg van de fundering. Vanaf 0,40m werd de aanzet naar de moederbodem bereikt. Het zuidwestprofiel is volledige verstoord, enerzijds door het ingraven van de electriciteitsleiding en anderzijds door de bouw van de aanpalende keldertoegang. Het metselwerk van deze toegangsschacht is op verschillende plaatsen in het profiel zichtbaar en bestaat uit bakstenen van formaat ? x 9,0 x 7,0cm, verbonden met harde geelbruine kalkmortel.

Figuur 14: Muurprofiel in put 6.

6.7. Put 7

- **Algemeen**

Met als bedoeling om de hoekfundering van bakhuis en stal te onderzoeken werd deze put ingeplant op de binnenkoer, aan de noordoosthoek van het gebouw. De hoogte van het maaiveld bedroeg op deze plaats +73,78m TAW (R +0,52m). Een eerste onderzoeksvlak werd aangelegd op 0,14m onder het maaiveld (+73,64m TAW, R +0,38m) en een tweede op 0,30m (+73,48m TAW, R +0,22m) onder het maaiveld. De bodem van de put bevond zich op 0,74m (+73,04m TAW, R -0,22m) onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

In het eerste vlak kwam het oude koerniveau (S2) in kalkzandsteen te voorschijn. De bovenkant hiervan bevond zich op +73,64m TAW (R +0,38m). Tussen dit spoor en de muur bevond zich nog een ongeplaveid stuk van grof humeus zand met vrij veel spikkels, brokjes en brokken baksteen. Zo'n 0,30m daaronder (+73,34m TAW, R -0,22m) bevond zich een fundering uit baksteenbrokken (S4), verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel. Het gaat hier mogelijk om een egalisatie- of stabilisélaag voor de aanleg van de koer.

- **Profielen en stratigrafie**

In het muurprofiel van bakhuis en stal zijn twee duidelijke lagen te onderscheiden. Het opgaande muurwerk bestaat uit bakstenen van een formaat variërend tussen 26,0 x ? x 5,0cm en 23,0 x 11,0 x 6,0cm, in onregelmatig verband en verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel. Onder het huidige maaiveld loopt dit opgaand muurwerk nog zo'n 0,14m door (L2), tot op het niveau waar zich de geplaveide koer bevindt. Vanaf dit niveau begint de eigenlijke fundering (L3). Deze is in het westen van de put slechts 0,34m dik, maar verdiept tegen de hoek van het gebouw tot 0,56m. Ze is opgebouwd uit baksteen- en kalkzandsteenbrokken, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel. Boven de tand bestaat de muurfundering enkel uit baksteen.

Het zuidwestprofiel van put 7 toont duidelijk hoe de recente ophogingslaag bovenop de geplaveide koer bestaat uit een vrij los, homogeen donker bruinig zwart pakket met vrij veel spikkels en brokjes baksteen, vrij weinig spikkels kalkmortel en kiezel. Onder de plavei bevindt zich een 0,15m dikke donkergrijze bruine vulling met weinig spikkels

en brokjes baksteen. Tenslotte zit hieronder een laag van donker gelig bruine leem met vrij weinig brokjes baksteen, die er weinig geroerd uitziet.

Figuur 15: Muurprofiel in put 7.

Figuur 16: Zuidwestprofiel in put 7.

6.8. Put 8

- **Algemeen**

Put 8 werd uitgegraven in de Pastoor Vandersandestraat, tegen de buitengevel van bakhuis en stal. Deze inplanting had als doel om de diepte en samenstelling van de fundering van dit gebouw te onderzoeken. De put werd uitgegraven tot op een diepte van 0,8m onder het maaiveld en meet 1,2 x 0,9m.

- **Voornaamste sporen**

Op een diepte van 0,40m onder het maaiveld is te zien hoe de muurfundering (S1) uitspringt tegenover het opgaande muurwerk. Deze uitsprong is ongeveer 0,13m breed.

- **Profielen en stratigrafie**

Tot ongeveer 0,46m onder het maaiveld in het westen en 0,34m in het oosten bestaat het muurprofiel uit bakstenen met afmetingen 25,0 x ? x 5,0cm, gemetst in een slordig kruisverband en verbonden met gelige kalkmortel. Daaronder werd de uitspringende muurfundering aangetroffen van 0,1m dik, opgebouwd uit blauwgrijze natuurstenen, verbonden met witgrijze kalkmortel. Hieronder bevindt zich de laatste laag van de fundering, een 0,26m dikke laag kalksteenbrokken, verbonden met grijswitte kalkmortel met grote kalkfractie. De onderkant van de fundering bevindt zich op 0,66m onder het maaiveld.

Figuur 17: Overzicht put 8.

6.9. Put 9

- **Algemeen**

Put 9 bevond zich in de noordoosthoek van de binnenkoerscheidende muur en de keermuur met de aangrenzende eigendom. De afmetingen van de put waren 1 x 1,1m. Het diepste punt bevond zich op 1,1m onder het maaiveld, dat zich op een hoogte van +73,70m TAW (R +0,44m) bevond.

- **Voornaamste sporen**

De fundering van de binnenkoerscheidende muur springt in de hoek uit op 0,44m onder het maaiveld (S3), wat overeenkomt met de uitsprong van de pilaar die hier de hoek verstevigt van de opstaande muur. In een aansluitend deel springt ze 0,2m uit op 0,5m onder het maaiveld (S1). Ook de fundering van de keermuur (S4) springt uit tegenover het opgaande muurwerk. Op een diepte van 0,74m onder het maaiveld (+72,96m TAW, R -0,30) is duidelijk een afgebrokkelde tand zichtbaar.

- **Profielen en stratigrafie**

In het noordprofiel van deze put is de opbouw te zien van de keermuur met de aangrenzende eigendom, waarvan ook wordt aangenomen dat het de noordgevel is van de 17de-eeuwse schuur. Het opgaande muurwerk (L1) is tot 0,74m diepte (+72,96m TAW, R -0,30m) opgetrokken in kruisverband, uit bakstenen met formaat 25,0 x 12,0 x 6,0cm. Hieronder bevindt zich nog een 0,2m dik laagje baksteenbrokken (L2), verbonden met witgrijze kalkmortel.

In de opbouw van de hoekpilaar en de binnenkoerscheidende muur (westprofiel) is duidelijk te zien hoe beide structuren tot op dezelfde diepte gefundeerd zijn als de keermuur. De onderkant van de fundering is ook identiek, wat laat vermoeden dat al deze structuren omstreeks hetzelfde moment zijn opgetrokken. De fundering van de hoekpilaar (L2) is verder opgebouwd uit bakstenen met formaat 25,0 x 12,0 x 6,0cm, identiek aan het formaat van de keermuur. De onderkant van dit muurwerk bevindt zich op 0,80m onder het maaiveld (+72,74m TAW, R -0,52m). De fundering van de binnenkoerscheidende muur (S1) bestaat tot een diepte van 0,44m onder het maaiveld (+73,36m TAW, R +0,10m) uit zeer brokkelige bakstenen, die qua formaat vrij goed aansluiten bij die van de keermuur en de pilaar. Tussen 0,44 (+73,26m TAW, R -0,00m) en 0,72m (+72,98m TAW, R -0,28m) diepte is de fundering echter duidelijk hersteld met

een recenter baksteentype met afmetingen 18,0 x 10,0 x 7,0cm, verbonden met harde, witgrijze kalkmortel. De eerste laag bakstenen zijn op hun smalle kant geplaatst (L3). Tussen de pilaar en de binnenkoerscheidende muur is een duidelijke bouwnaad te zien.

In het zuidprofiel is de verstoring tot 0,92m diepte (+72,78m TAW, R -0,48m), als gevolg van de herstelling van de fundering, duidelijk te zien. Ze bestaat uit humeuze, losse zandleem met veel brokjes en brokken baksteen, kalksteen en fragmenten glas.

Figuur 18: Noordprofiel in put 9.

Figuur 19: Westprofiel in put 9.

6.10. Put 10

- **Algemeen**

Put 10 werd ingeplant in de parktuin tegen de zuidelijke pilaar van de binnenkoerscheidende muur en de noordoosthoek van de oostelijke uitbouw. Dit teneinde de hoekfunderingen van het gebouw en de muur, alsook hun onderlinge samenhang te onderzoeken. De afmetingen van de put waren 1,1 x 1,1m. Er werden twee onderzoeksvlakken aangelegd, het eerste op een diepte van +72,25m TAW (R -1,01m) en het tweede op +71,91m TAW (R -1,35m). Het maaiveld rond de put bevond zich op +72,67m TAW (R -0,59m).

- **Voornaamste sporen**

Op 0,42m onder het maaiveld (vlak 1, +72,84m TAW, R -0,42m), werd een slecht bewaard vloerniveau aangetroffen, bestaande uit Doornikse kalksteen en kalksteentegels met formaat 13,5 x 13,0 x 2,0cm en 18,0 x 16,0 x 2,0cm. Het betrof 2 rijen tegels in het midden van de put, met oriëntatie west-oost. Na wegname van deze tegels bleken ze te rusten op een muurfundering uit baksteenbrokken (S4) met formaat 14,0 x 12,0 x 5,0cm en 16,0 x 12,0 x 5,0cm, verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel. Op dit niveau (0,46m onder het maaiveld) kwam eveneens de bovenkant van de muurfundering van de oostelijke uitbouw te voorschijn. Deze springt ongeveer 0,42m uit tegenover het opgaande muurwerk. Tenslotte kwam ook in de zuidoosthoek een funderingsrestant (S5) aan het licht op 0,65m onder het maaiveld (+72,61m TAW, R -0,65). Het gaat om baksteenbrokken, verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel.

De functie van sporen S4 en S5 is onduidelijk. Mogelijk hebben zij iets te maken met een fundering van een vroegere trap die ingang gaf tot de zijingang van de oostelijke uitbouw. De huidige trap is immers van recente oorsprong.

Figuur 20: Overzicht vlak 2 in put 10.

- **Profielen en stratigrafie**

In het opgaande muurwerk van de hoek van de oostelijke uitbouw is tot net onder het maaiveld opgaand muurwerk zichtbaar, bestaande uit kalksteenblokken met formaat 28,0 x 24,0 x ?cm en 52,0 x 16,0 x ?cm, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel (L1). Tot 0,46m onder het maaiveld (+72,21m TAW, R -1,05m) zet dit zich voort onder de vorm van een muurfundering uit bakstenen met formaat ? x 12,0 x 6cm met daaronder kalksteenbrokken met formaat 20,0 x 14,0 x ?cm (L3). Hieronder zit de onderste muurfundering (L5) die doorloopt tot 0,66m onder het maaiveld (+72,01m TAW, R -1,26m) en een hoogte heeft van 0,20m. Ze bestaat uit kalksteenbrokken, verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel. Opvallend is ook een duidelijk afgelijnde, donker gelig bruine laag L6, die zich naast de muurfundering van de oostelijke uitbouw bevindt. Mogelijk gaat het om de aanlegseuf van de pastoriemuur.

Figuur 21: Muurprofiel in put 10.

De fundering van de binnenkoerscheidende muur blijkt op deze plaats zeer ondiep te zijn, slechts een 0,13m onder het maaiveld (+72,54m TAW, R -0,72m). Ze bestaat uit bakstenen met formaat 24,0 x ? x 6,0cm in halfsteens verband, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel en bezet met kalei.

In het noordoostprofiel werd een beter zicht verkregen op de opbouw van muurfundering S5 (L4). Deze bleek ongeveer 0,36m hoog bewaard te zijn en bestaat verder uit bakstenen met formaat ? x 12,0 x 6,0cm en kalksteenblokken met formaat 20,0 x 14,0 x ?cm, verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel. Het onderzoek van deze muur in profiel leverde echter geen bijkomende informatie op over de mogelijk functie. De muur zit iets dieper gefundeerd dan de hoek van de oostelijke uitbouw en is opgetrokken in de moederbodem. Het noordwestprofiel van de put is volledig verstoord door de aanleg van een afvoerpijp. Hieronder bevindt zich tussen +71,93m TAW (R - 1,33m) en +71,83m TAW (R -1,43m) de aanzet van de moederbodem.

Figuur 22 : Noordoostprofiel in put 10.

6.11. Put 11

- **Algemeen**

Put 11 werd aangelegd in de noordoosthoek van de parktuin, achter de overblijfselen van de tiendenschuur. Hier werd gekozen voor een positie op de bovenkant van de aanwezige talud, in de hoek van de keermuur met de aangrenzende eigendom en het houten staketsel dat zich op deze plaats bevindt. Het maaiveld bevindt zich hier op een hoogte tussen +72,11m (R -1,15m) en +72,34m TAW (R -0,92m). Het diepste punt van de put bevond zich op +70,90m TAW, op die plaats 1,25m onder het maaiveld (R -2,36m).

- **Voornaamste sporen**

Na het uitgraven van de put werd duidelijk dat op de plaats van het houten staketsel zich vroeger een bakstenen muur bevond die boven het maaiveld volledig werd afgebroken. Vlak onder het maaiveld werd een rij baksteenbrokken (S2) teruggevonden in uiteenlopend formaat, die aansloten op een gedeeltelijk afgebroken stuk muur (S3) in bakstenen met formaat 20,0 x 10,0 x 5,5cm en ? x 12,0 x 5,0cm, die op zijn beurt aansluit op de keermuur in opstand. Vanaf een diepte van 0.56m onder het maaiveld (+71,55m TAW, R -1,61m) was de fundering van deze muur (S5) in bakstenen met formaat 24,0 x ? x 6,0cm nog vrij goed bewaard. Bovenop S5 bevond zich een massa baksteenpuin (S4), afkomstig van de afgebroken muur. Op 1,04m diepte (+71,30m TAW, R -1,96m) bevond zich over de noordwand van het profiel de bovenkant van de fundering van de keermuur, die een tiental centimeter uitspringt.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel van de keermuur toont opgaand muurwerk in kruisverband, opgetrokken in bakstenen met formaat 20,0 x 10,0 x 5,5cm en duidelijk gekaleid tot ongeveer 0,70m onder het maaiveld (+71,41m TAW, R -1,85m). Op 1,04m onder het maaiveld (+71,05m TAW, R -2.21m) begint een muurfundering in baksteenbrokken, verbonden met geelbruine kalkmortel. Deze loopt nog zo'n 0,14m door tot in de moederbodem.

In het noordoostprofiel is duidelijk de opbouw van de aanwezige talud te zien. Onder een zeer losse geelbruine tot grijze laag teelaarde met veel houtskool en organische materiaal bevindt zich dezelfde puinlaag als S4, die op deze plaats zo'n 0,30m dik is. De

onderkant van deze puinlaag bevindt zich ongeveer waar de kalei op de keermuur begint. Vermoedelijk was dit de hoogte van het maaiveld voor de afbraak van muur S3, waardoor het terrein, dat vermoedelijk al in enige mate opliep, hier plaatselijk nog met 0,70m werd opgehoogd, wat de talud nog een stuk steiler maakte. Hieronder zien we een begraven laag teelaarde (L3) met daaronder nog een duidelijk afgelijnde, geelbruine tot grijze laag. Op 1,24m onder het maaiveld (+71,10m TAW, R -2,16m) bevindt zich de moederbodem.

Figuur 23: Overzicht put 11.

Figuur 24: Noordoostprofiel in put 11.

6.12. Put 12

- **Algemeen**

Put 12 situeerde zich op de binnenkoer, net ten noordoosten van de ingang van het pastoriegebouw. De afmetingen van de put bedroegen ongeveer 1,12m bij 0,72m. De hoogte van het maaiveld werd hier vastgesteld op +73,36m TAW (R +0,10m). De put werd uitgegraven tot op een diepte van +72,20m TAW (R -1,06m), ongeveer 1,16m onder het maaiveld en 0,10m onder de onderkant van de muurfundering.

- **Voornaamste sporen**

De muurfundering springt op deze plaats op een diepte van 0,30m onder het maaiveld (+73,06m TAW, R -0,20m) ongeveer 0,30m uit. Ze zit vervat in een pakket van fijne zandleem, met een homogene donker bruine grijze vulling met vrij weinig brokjes baksteen, vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel en vrij veel spikkels en brokjes houtskool. Naast de fundering van de pastorie werd in de noordoosthoek van het onderzoeksvlak eveneens een duidelijk afgelijnd spoor aangetroffen (S4) met een vrij vaste, homogene, licht bruine vulling met fijne zandleemtextuur met vrij weinig spikkels baksteen en houtskool. Het is onduidelijk wat de functie was van deze verstoring.

Figuur 25: Overzicht put 12.

- **Profielen en stratigrafie**

Het muurprofiel van de pastorie bestaat tot zo'n 0,65m boven het maaiveld (+74,01m TAW, R +0,75m) uit bakstenen met formaat 25,0 x 12,5 x 6,0cm, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met licht gelig bruine chamotte. Hieronder bestaat ze tot 0,20m onder het maaiveld (+73,16m TAW, R -0,10m) uit kalksteenblokken van formaat o.a. 60,5 x 11,0 x 6,0cm (L1). Hieronder begint de eigenlijke muurfundering. Onder het maaiveld bestaat deze eerst uit een laag ijzerzandstenen blokken met afmeting o.a. 40,0 x 20,0 x ?cm (L1) van 0.30m dik. Vanaf daar bestaat de fundering uit brokken kalkzandsteen. Tot een diepte van 0,50m onder het maaiveld (+72,86m TAW, R -0,40m) gaat het om grote brokken (L2). Hieronder, tot de onderkant van de fundering (1,04m onder het maaiveld, +72,34m TAW, R -0,92m) gaat het om brokken van allerlei formaat, verbonden met veel geelgrijze kalkmortel (L3). Aan de opbouw van de fundering zijn geen herstellingen te zien en we kunnen dus aannemen dat het hier om een deel van de oudste fundering aan de noordzijde van de pastoriegevel gaat.

Het oostprofiel toont duidelijk hoe het terrein hier ernstig werd verstoord en opgehoogd. De eerste 0,40m onder het maaiveld bestaat uit een zeer losse zwarte vulling bestaande uit aarde en puinige sintels. De overgang tussen de geroerde en de ongeroerde grond komt overeen met de bovenkant van de funderingstand.

Figuur 26: Noordoostprofiel in put 12.

6.13. Put 13

- **Algemeen**

Deze put werd aangelegd aan de zuidwestkant van de binnenkoerscheidende muur, tegen de middelste pilaar. Oorspronkelijk was het de bedoeling om te peilen naar een aanwezige waterput. Toen bleek dat er zich op deze plaats een plavei bevond, werd het grondvlak uitgebreid tot een oppervlakte van 1,94m x 1,6m. Het maaiveld rondom het onderzoeksvlak bevond zich tussen +73,17m (R -0,09) en +73,29m TAW (R +0,03m). Het laagste punt van het vlak lag hier zo'n 0,20m onder.

- **Voornaamste sporen**

Uit mondelinge bronnen en sporen aan de buitenkant van de pilaar was geweten dat er zich op deze plaats een pompplaats bevond. Aansluitend op de pilaar werd de onderkant van deze pompplaats teruggevonden in de vorm van een bakstenen platform van 0,50 x 0,54m. Hierop bevond zich mogelijk de pompbak. Rondom werd een vloerniveau uit kalksteentegels met formaat 0,32 x 0,32m teruggevonden, in steens en halfsteens dambordpatroon geplaatst. Aan de zuidoostkant van dit vloerniveau werd de boord in kalkstenen teruggevonden. Het geheel was afgedekt met een laag kiezels. Een waterafvoer werd niet gevonden.

Figuur 27: Overzicht put 13.

6.14. Put 17

- **Algemeen**

Deze onderzoekspuit werd uitgegraven binnenin de garage, tegen de keermuur met de aangrenzende eigendom en tegen de westkant van de meest centrale steunbeer. Dit teneinde de funderingswijze van beide structuren en hun onderlinge samenhang te onderzoeken. De put mat 1,1 x 1,2m en werd uitgegraven tot op een diepte van +73,02m TAW (R -0,24m). Dit is zo'n 0,55m onder het maaiveld, die hier de vorm aanneemt van een betonnen vloer op +73,57m TAW (R +0,31m).

- **Voornaamste sporen**

De fundering van de steunbeer springt op 0,20m onder het maaiveld een 14-tal centimeter uit. Op de bodem van de onderzoekspuit is een duidelijk afgelijnd spoor te herkennen met lichtbruine vulling en lemige textuur. Dit kan niet in verband worden gebracht met de omliggende sporen.

Figuur 28: Overzicht put 17.

• Profielen en stratigrafie

In het opgaande muurwerk van de keermuur zijn duidelijk twee fasen in het opgaande metselwerk te onderscheiden. Tot zo'n 0,20m boven het maaiveld (+73,57m TAW, R +0,31m) bestaat het metselwerk uit stenen met formaat 20,0 x 10,0 x 6,0cm in kruisverband, bestreken met witte kalkmortel (L1). Hieronder is de muur opgetrokken uit bakstenen met een groter formaat ? x 12,0 x 6,0cm, verbonden met gele kalkmortel (L2). Dit is duidelijk de oudste fase van het opgaande muurwerk, terwijl het hogere gedeelte te wijten is aan een recentere herstelling. Als fundering van deze muur is enkel 1 laag kalkzandstenen (L3) te zien, allen met een hoogte van 0,10m, maar verder van verschillende formaten. De verzorgde afwerking van deze blokken lijkt erop te wijzen dat het om recuperatiemateriaal gaat.

Het noordprofiel van put 17 toont de zijwand van de steunbeer en de fundering hiervan. De steunbeer zelf is opgetrokken uit bakstenen met formaat 20,0 x 10,0 x 6,0cm in kruisverband. Het geheel is bestreken met witte kalkmortel. Onder het maaiveld bestaat de fundering eerst uit een 0,20m dikke laag van kleine brokken baksteen en kalksteen, verbonden met kalkmortel. Hieronder springt de fundering 0,14m uit en bestaat ze uit een 0,24m dikke laag baksteen- en kalksteenbrokken, verbonden met kalkmortel.

Figuur 29: Noordprofiel in put 17.

6.15. Put 18

- **Algemeen**

Put 18 werd uitgegraven op de plaats waar zich vermoedelijk een trap bevond als de vroegere hoofdingang van de pastorie. Hier werd gezocht naar eventuele funderingssporen van zo'n trap. Het muurprofiel werd niet onderzocht, daar er zich op deze locatie een kelder bevindt. Het maaiveld bevindt zich op deze plaats rond de +71,90m TAW (R -1,36m). Het diepste punt van de onderzoeksput was +71,37m TAW (R -1,89m), zo'n 0,53m dieper.

- **Voornaamste sporen**

Over het grootste deel van de put werd een L-vormige fundering van baksteen- en kalkzandsteenpuin aangetroffen, gebonden met gele, zandige kalkmortel. Deze was overal tussen de 0,40m en 0,50m dik. De bovenkant bevindt zich op +71,61m TAW (R -1,65m), zo'n 0,27m onder het maaiveld. Deze fundering was zo'n 0,25m dik bewaard en aangelegd in een laag met bruine tot grijze vulling met brokjes baksteen, kalkmortel en houtskool. Het gaat hier quasi zeker om de fundering van de oude toegangstrap, die niet is ingebonden met de gevel.

Figuur 30: Overzicht put 18.

6.16. Put 19

- **Algemeen**

Put 19 werd uitgegraven in de Pastoor Vandersandestraat, tegen de voorgevel van de pastorie, net ten noorden van de toegangsdeur. De bedoeling van deze inplanting was het onderzoeken van de opbouw en diepte van de funderingen. De put mat ongeveer 1,1 x 1m en werd 0,6m diep uitgegraven. De hoogte van het maaiveld bevond zich op +73,14m TAW (R -0,12m).

- **Profielen en stratigrafie**

Tot ongeveer 0,20m boven het maaiveld bestaat het opgaande muurwerk van de pastoriegevel uit bakstenen in verschillende formaten, schommelend rond de 21,0 à 22,0 x ? x 5,0cm. Ze zijn verbonden met zandige kalkmortel en de muur vertoont eveneens sporen van bepleistering. Hieronder is de muur tot op het maaiveld volledig bepleisterd met grijze cementmortel. Achter deze bepleistering bevinden zich tot op het maaiveld twee lagen van geelwitte kalkzandstenen met formaat 28,0 x 10,0 x ?cm, verbonden met kalkmortel. Onder het maaiveld bevindt zich eerst 1 laag ijzerzandstenen met formaat 39,0 à 45,0 x 12,0 x ?cm. Tussen deze stenen lijkt enkel los zand te zitten. Onder een dun laagje smalle bakstenen en baksteentegels met formaat 12,0-13,0 x ? x 3,0-5,0cm werd tot 0,42m onder het maaiveld een laag kalkzandstenen in uiteenlopende formaten aangetroffen. De hoogte van deze stenen varieert tussen 0,12 en 0,15m, de langste steen meet 0,26m. Deze stenen springen een zestal centimeter uit tegenover de bovenliggende laag en vormen zo een kleine funderingstand. Dit is meteen de onderkant van de fundering. Hieronder bevond zich bruingrijze zandleem met brokjes en brokken baksteen, kalkmortel en houtskoolspikkels.

Figuur 31: Overzicht put 19.

6.17. Put 20

- **Algemeen**

De positie van deze put werd gekozen in de noordwesthoek van de tiendenshuur, teneinde de funderingen van de scheidingsmuur met de tweede koer en de noordgevel van de 17de-eeuwse schuur en hun onderlinge samenhang te evalueren. De afmetingen van de put waren 1 x 1m. De hoogte van het maaiveld bedroeg +73,24m TAW (R - 0,02m). De put werd uitgegraven tot op een diepte van +71,94m TAW, (R -1,32)m zo'n 1,30m onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

De noordmuur springt op een diepte van 0,80m onder het maaiveld (+72,44m TAW, R - 0,82m) zo'n 0,22m uit ten opzichte van het opgaande muurwerk. Bij de westmuur is ook een dergelijke uitsprong te zien, al is deze hier veel minder uitgesproken, namelijk ongeveer 4cm en dit op 0,10m onder het maaiveld (+73,14m TAW, R -0,12m). Ongeveer een meter onder het maaiveld was een laag van baksteenpuin te zien over het gehele oppervlak van de put, waaronder zich de moederbodem bevond.

- **Profielen en stratigrafie**

Het noordprofiel van de 17de-eeuwse muur toont bakstenen met formaat 26,0 x 13,0 x 6,0cm, gemetst in kruisverband en verbonden met zachte, witgele kalkmortel. Op 0,80m onder het maaiveld (+72,44m TAW, R -0,82m) bevindt zich de uitsprong van dwars geplaatste bakstenen van formaat ? x 13,0 x 6,0cm, verbonden met zachte gele kalkmortel. Hieronder bevindt zich nog de onderkant van de fundering: een 0,40m dikke laag van brokken baksteen, verbonden met zachte witgele kalkmortel.

Het profiel van de westmuur toont duidelijk een ondiepere structuur die tegen de noordmuur werd aangebouwd bij de inkorting van de schuur. Het opgaande muurwerk bestaat uit bakstenen met formaat 26,0 x 13,0 x 6,0cm in kruisverband, verbonden met harde grijze kalkmortel (L1). Onder het maaiveld (L2) zijn deze niet langer in een regelmatig verband opgetrokken. De onderkant van de fundering zit slechts op 0,32m onder het maaiveld (+72,92m TAW, R -0,34m). Hieronder bevindt zich een laag met lichtgelig bruine vulling met zandleemtextuur en vrij weinig brokjes kalkmortel, zeer gelijkend op de moederbodem. Deze laag is 0,45m dik en is mogelijk te interpreteren als een nivelleringslaag bij de aanleg van de schuur, daar er hier sprake is van een

natuurlijke afhelling naar het noordoosten. De bodem van dit nivelleringspakket bestaat uit een laagje baksteenpuin van 0,05m dik (L5) Hieronder bevindt zich op 0,77m diepte (+72,47m TAW, R -0,79m) de moederbodem.

In het oostprofiel werd op ongeveer 0,15m onder het maaiveld (+73,09m TAW, R -0,17m) een fijn laagje samengedrukte leem waargenomen dat mogelijk op een vloerniveau kan wijzen. Mogelijk duidt de bovenkant van het ophogingspakket uit zandleem (L2) eveneens op een ouder schuurniveau.

Figuur 32: Noordprofiel in put 20.

Figuur 33: Westprofiel in put 20.

Figuur 34: Oostprofiel in put 20.

6.18. Put 21

- **Algemeen**

Achter de tiendenschuur werd bovenaan de helling van de parktuin een depressie opgemerkt die via een licht kronkelend parcours tot aan de Duisburgse steenweg loopt. Uit een peiling bleek dat er zich onder het maaiveld van deze depressie mogelijk een verharding bevindt. Put 21 werd ingeplant centraal in deze depressie achter de tiendenschuur, teneinde het bodemprofiel en de aanwezige verharding te onderzoeken. De afmetingen van de put waren 1 x 1m en het maaiveld rondom de putrand bevond zich tussen +71,71 (R -1,55m) en +71,74m TAW (R -1,52m). Het onderzoekvlak werd uitgegraven tot op een maximale diepte van 0,50m onder het maaiveld (+71,24m TAW, R -2,02m).

- **Voornaamste sporen**

Onder een dunne laag teelaarde werden verschillende dunnen laagjes grind en asse opgemerkt. De eigenlijk verharding (S1) bevond zich op 0,10 tot 0,14m onder het maaiveld (+71,60m TAW, R -1,66m) en bestond uit bakstenen van 20,0 x 10,0 x 7,0cm. De aanwezigheid van mortel op de bovenkant van de bakstenen wijst op recuperatiemateriaal. Het formaat duidt op een constructie uit de 19de eeuw.

- **Profielen en stratigrafie**

Over ongeveer de helft van het putoppervlak werd het bakstenen wegniveau uitgebroken teneinde een beter zicht te krijgen op de bodemstratigrafie.

In het westprofiel was duidelijk te zien hoe zich onder een dun laagje teelaarde van slechts enkele centimeter dik, een laagje licht- tot donkergelig zandige grind bevond van ongeveer 5cm dik. Hieronder, rechtstreeks rustend op de bovenkant van de bakstenen was een laagje steenkoolsintels aangebracht van ongeveer 6cm dik. Het gaat hier duidelijk om een sintelpad dat bovenop het baksteenniveau werd aangebracht en later werd afgedekt en als loopniveau werd vervangen door een grindpad. De onderkant van de baksteenlaag bevond zich op ongeveer 0,20m onder het maaiveld (+71,54m TAW, R -1,72m). Hieronder bevond zich nog een laag donkerbruine zandige leem met vrij weinig houtskoolspikkels van ongeveer 0,30m dik. Het gaat hier om de oudere, begraven horizont. De moederbodem, bestaande uit lichtbruine leem, werd vastgesteld op een diepte van 0,48m (+71,26m TAW, R -2,00m).

Figuur 35: Overzicht put 21.

Figuur 36: Zuidwestprofiel in put 21.

6.19. Put 22

- **Algemeen**

Put 22 werd eveneens uitgegraven op de kronkelende depressie die tussen de achterkant van de tiendenschuur en de Duisburgsesteenweg werd waargenomen, zij het een stuk dicht tegen de steenweg. Na een peiling werd ook hier de mogelijke aanwezigheid van een verharding geconstateerd, waarboven de put strategisch werd ingeplant. Het onderzoeksvlak had als afmetingen 1 x 1m. De hoogte van het maaiveld rondom de putwanden werd bepaald tussen +71,41 (R -1,85m) en +71,47m TAW (R -1,79m). De maximale diepte van het onderzoeksvlak bevond zich zo'n 0,84m dieper (+72,42m TAW, R -0,84m).

- **Voornaamste sporen**

Op ongeveer 0,20m onder het maaiveld (+71,27m TAW, R -1,99m) werd een verharding in bakstenen (S1) vastgesteld. Deze hebben een formaat van 20,0 x 10,0 x 7,0cm. De mortel die zich bovenop deze stenen bevindt, duidt op recuperatiemateriaal. De afmetingen van de stenen wijzen op een oorsprong in de 19de eeuw.

Figuur 37: Overzicht put 22.

- **Profielen en stratigrafie**

Over ongeveer de helft van het bakstenen wegniveau werd de verharding weggebroken om een zicht te krijgen op de stratigrafie van de verharding en de bodemopbouw.

Het noordprofiel van de put toont hoe zich onder een dun laagje humus van ongeveer 2cm dik een 6cm dik laagje van licht- tot donkergele zandige grind bevindt. Daaronder, rechtstreeks rustend op de bakstenen verharding werd een laagje steenkoolsintels van 6cm dik aangetroffen. Het gaat hier duidelijk om een zogenaamd 'sintelpad', een voetpad van assenstrooisels dat vanaf de 19de eeuw tot ver in de 20de eeuw frequent voorkwam. De onderkant van de bakstenen verharding bevond zich op 0,24m onder het maaiveld (+71,23m TAW, R -2,03m). Daaronder werd nog een 0,40m dikke, sterk doorwortelde laag donkerbruine zandleem aangetroffen, waarschijnlijk en begraven bodemhorizont. Hieronder bevindt zich, op 0,60m onder het maaiveld (+70,87m TAW, R -2,39m), de lichtbruine moederbodem.

Figuur 38: Noordprofiel in put 22.

6.20. Put 23

- **Algemeen**

Put 23 werd uitgegraven in het oosten van de parktuin. Hier bevinden zich onder de bomen naast de vijver twee pilaren van een vroegere toegangspoort tot de parktuin. Net ten westen hiervan werd een put van 1,5 x 0,90m uitgegraven om te achterhalen of er zich hier een verharding bevindt. Het maaiveld rondom de randen van de put varieerde tussen +67,43m (R -5,83m) en +67,46m TAW (R -5,80m). Het onderzoeksvlak van de put werd uitgegraven tot op een maximumdiepte van +66,98m TAW (R -6,28m), zo'n 0,46m onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

Onder een zeer zwaar doorwortelde laag teelaarde werd een rij blokken kalkzandsteen teruggevonden met formaten variërend tussen 20,0 x 10,0 x ?cm en 14,0 x 10,0 x ?cm en met als oriëntatie zuidwest – noordoost. Mogelijk gaat het hier om een overblijfsel van een vroegere verharding. Dieper in de put werd op 0,38m onder het maaiveld (+67,08, R -6,18m) een opmerkelijke rechtlijnige puinlaag vastgesteld met oriëntatie zuid – noord, opgebouwd uit tegels en baksteenbrokken. Deze was opgetrokken in een bruine laag met veel spikkels baksteen en kalkmortel. Mogelijk gaat het om een uitbraakspoor of een oude muurfundering. De aanwezigheid van reducerend gebakken klampsteentjes, die ook in het 17de-eeuwse pastoriegebouw werden gebruikt, kunnen een datering in deze periode ondersteunen. Er kon in ieder geval geen enkele verbinding worden gemaakt met de nabijgelegen structuren in opstand.

Figuur 39: Overzicht put 23.

6.21. Sleuf 1

- **Algemeen**

Sleuf 1 werd uitgegraven over een lengte van 40,45m, tussen het poortgebouw aan de Pastoor Vandersandestraat en de noordoostmuur van de tiendenshuur. Ze was georiënteerd van het zuidwesten naar het noordoosten en had een gemiddelde breedte van 1,60m. Het maaiveld rond sleuf 1 zakte van +74,03m TAW (R +0,77m) aan het poortgebouw, over +73,42m TAW (R +0,16m) ter hoogte van de binnenkoerscheidende muur, tot +73,12 (R -0,14m) achteraan de tiendenshuur. Dit is een verval van bijna 1m en geeft een goed beeld van de topografie van het terrein. Ter hoogte van de binnenkoerscheidende muur werd de sleuf over een oppervlakte van 1,15 x 1,35m uitgebreid.

- **Voornaamste sporen**

Binnenin de tiendenshuur werd haaks op de noordoostmuur een 4,30m lange en 0,20 tot 0,30m brede muur S1 aangetroffen. De muur was zo'n 0,20m hoog bewaard. De bovenkant bevond zich tussen 0,20 (+72,92m TAW, R -0,34m) en 0,30m (+72,82m TAW, R -72,96m) onder het maaiveld. De muur was opgebouwd uit twee delen. S1a paalt aan de buitenmuur van de tiendenshuur en bestaat uit blokken kalkzandsteen met formaten 32,0 x 12,0 x ?cm, 28,0 x 12,5 x ?cm en 40,0 x 12,5 x ?cm, in combinatie met bakstenen van formaat 13,0 x 11,0 x 5,0 en 11,0 x 11,0 x 5,0cm. Het geheel is verbonden met vrij harde kalkmortel. Mortelresten op de muur wijzen erop dat het hier om de onderkant gaat van een afgebroken muur. S1b sluit aan in het verlengde van S1a, maar bestaat uitsluitend uit bakstenen, met formaat 20,0 x 9,0 x 5,0cm. Verder zijn de karakteristieken ervan dezelfde als van S1a.

Tegen S1a bevond zich in de hoek van de schuur een vloerniveau S2, waarvan de bovenkant 0,62m onder het maaiveld (+72,50m TAW, R -0,76m) werd vastgesteld. De goed bewaarde vloer bestond uit bakstenen met formaat 20,0 x 9,0 x 5,0cm in halfsteens verband en vertoonde sporen van pleister. Dit vloertje met afmetingen 1 x 0,50m sluit aan op de ingang tot de schuur die zich op deze plaats bevindt en is mogelijk de 'inkom' van de schuur waarlangs het vee naar binnen werd gedreven.

In het verlengde van S2 en aanliggend aan S1a en S1b werd een ander, hellend vloerniveau S3 waargenomen. Dit helde af in noordoostelijke richting van + 72,95m TAW (R -0,31m; 0,10m onder het maaiveld) tot +72,55m TAW (R -0,71m; 0,55m onder het maaiveld). Het werd waargenomen over een lengte van 4,40m, had een breedte van

0,50m en was in het zuidwesten afgebroken. De bakstenen waaruit de vloer is opgebouwd hebben als formaat 18,5 x 5,5 x ?cm en waren, voor extra stevigheid, op hun zijkant geplaatst in halfsteens verband. Over dit hellend vlak werd het vee hoogst waarschijnlijk de stal in- en uitgedreven. Het vormde de verbinding tussen de ingang en het hoger gelegen vloerniveau van de schuur, die dus hoogst waarschijnlijk een tijdlang als stal is gebruikt. Ter hoogte van de zuidwestmuur van de schuur en op de tweede koer werd sleuf 1 iets dieper uitgegraven, tot op +72,71m TAW (R -0,55m; 0,40m onder het maaiveld). Op deze diepte bleek zich een vrij vaste, grove puinvulling (S6) te bevinden met zeer veel spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel. Mogelijk is deze afkomstig van de afbraakwerken bij de inkorting van de tiendenschuur.

Vanaf zo'n 2m ten noordoosten van de intersectie met sleuf 5 vinden we over de gehele breedte van sleuf 1 een geplaveid wegniveau terug. De grens tussen S6 en dit wegniveau (S7) is zeer onregelmatig. De weg is duidelijk voor een groot deel uitgebroken. S7 loopt over een afstand van 10,21m, over de gehele breedte van sleuf 1. Het zeer goed bewaarde kalkzandstenen plaveisel is onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 11,0 x 6 x ? en 24,0 x 15,0 x ?cm. De bovenkant van het plaveisel bevindt zich zo'n 0,1 tot 0,15m onder het maaiveld. Ter hoogte van de kruising met sleuf 5 werd ook de boord van het wegtracé aangesneden. In het noordwesten ging het om S31, enkele blokken kalkzandsteen met formaat 30,0 x 10,0 x ? en 30,0 x 30,0 x ?cm. In het zuidoosten nam de boord (S32) ongeveer dezelfde vorm aan, met een breedte van 0,40m en bestaande uit kalkzandstenen met formaten variërend tussen 15,0 x 15,0 x ? en 30,0 x 35,0 x ?cm. Op basis van deze vondsten kan besloten worden dat de kalkzandstenen weg 2,20m breed was.

Figuur 40: Overzicht op S1a, S1b, S2 en S3 in sleuf 1.

Figuur 41: S1a en S1b in sleuf 1.

Ter hoogte van de binnenkoerscheidende muur eindigt spoor S7 op een boord (S35) bestaande uit grote kalkzandstenen met formaten variërend tussen 20,0 x 36,0 x ? en 22,0 x 24,0 x ?cm en oriëntatie noordwest – zuidoost. Ten zuidwesten hiervan bevindt zich opnieuw een geplaveid niveau met kleinere formaten van kalkzandstenen, variërend tussen 6,0 x 5,0 x ? en 20,0 x 8,0 x ?cm en een andere oriëntatie: noordwest – zuidwest. S36 strekt zich uit over een lengte van 1,60m en wordt dan in het zuidwesten opnieuw afgeboord door S37. Deze boord bestaat uit kalkzandstenen met formaten variërend tussen 12,0 x 10,0 x ? en 36,0 x 15,0 x ?cm met een oriëntatie noordwest – oost. Ten zuidwesten hiervan werd de intacte plavei van de binnenkoer (S38) aangetroffen, bestaande uit onregelmatig gelegde stenen in verschillende formaten variërend tussen 26,0 x 16,0 x ? en 10,0 x 6,0 x ?cm met oriëntatie noordoost – zuid. Ter hoogte van de kruising met sleuf 4 bevindt zich de boord met het middenperk, eveneens in kalkzandstenen met uiteenlopend formaat en oriëntatie west – oost.

Figuur 42: Overzicht S7 in sleuf 1.

Ter hoogte van het onverharde middenperk werd sleuf 1 een stuk dieper uitgegraven, tot zo'n 0,70m onder het maaiveld. Net ten zuidwesten van sleuf 4 werd op 0,40m onder het maaiveld (+73,12m TAW, R -0,14m) een gootje met oriëntatie noord-zuid waargenomen. Deze structuur was opgetrokken uit bakstenen met formaat 24,0 x 12,0 x 6,0cm en baksteentegels met formaat ? x 8,0 x 2,5cm in onregelmatig verband. Het geheel was verbonden met vrij zachte en zeer zandige, licht gelig witte kalkmortel. Ter hoogte van de intersectie met sleuf 2 bevond zich nog een duidelijk afgelijnd spoor met afmetingen 0,5 x 0,5m en een vrij vaste, homogene, licht bruine vulling. Net voorbij sleuf 2 bevindt zich opnieuw een boord (zie sleuf 2).

Ter hoogte van de binnenkoerscheidende muur werd sleuf 1 uitgebreid naar het noordwesten. Hier werden de funderingen van de hoekpijler, vrijwel identiek aan deze in opstand, teruggevonden. Deze was opgetrokken in bakstenen met formaat ? x 12,0 x 6,0cm. De bovenkant bevond zich ongeveer 0,15m (+73,25m TAW, R -0,01m) onder het maaiveld. Tussen de fundering van de pijler (S64) en deze van de binnenkoerscheidende muur bevond zich nog een lager gelegen, uitgebroken stuk (S63) bestaande uit

bakstenen met eenzelfde formaat. De funderingen van de binnenkoerscheidende muur tenslotte vertoonden duidelijk sporen van herstellingen met een recenter baksteentype met afmetingen 24,0 x 9,0 x 6,0cm. Uit deze uitbreiding blijkt dat beide pilaren zich ongeveer 2,5m uit elkaar bevinden, wat meteen de breedte van de ingangspoort van de afgebroken tiendenschuur aanduidt.

Figuur 43: S34 in sleuf 1.

Figuur 44: Overzicht uitbreiding sleuf 1.

- **Profielen en stratigrafie**

In de noordwand van sleuf 1 werd aan beide kanten van de intersectie met sleuf 3 een representatieve profielstrook onderzocht, teneinde meer zicht te krijgen op de opbouw van de bodem op de binnenkoer van de pastorie.

Profiel A bevond zich ten noordoosten van sleuf 3 en had een lengte van 3,3m. De bovenste 0,10m onder het maaiveld bestonden uit een laag puinige sintels. Hieronder werd over de volledige lengte van het profiel een duidelijk afgelijnde laag vastgesteld met zeer vaste, homogene, donker bruinig grijze vulling met grove zandleemtextuur (L2). Deze bevatte vrij veel spikkels en brokjes baksteen, alsook vrij veel spikkels kalkmortel en houtskool. Deze laag evolueert in breedte van 0,14m in het zuidwesten tot 0,30m in het noordoosten. Het gaat hier hoogst waarschijnlijk om een vrij recente tuinbouwlaag, daar ze het gootje S34 volledige afdekt. Hieronder bevindt zich nog een dun laagje (L3) met licht bruinige vulling en vrij veel spikkels en brokjes baksteen, dat vooral van L2 verschilt door de kleur en de grootte van de inclusies. Het lijkt er sterk op dat op 0,40m diepte (+73,07m TAW, R -0,19m) de weliswaar nog gebioturbeerde aanzet

Figuur 45: Profiel A in sleuf 1.

naar de moederbodem is bereikt. In het noordoosten zien we wel een zekere verstoring voor de aanleg van S34 (L6 t.e.m. L12). De stratigrafie is hier met andere woorden minimaal en lijkt niet te wijzen op een lange periode van intensieve bewerking of ophoging.

Profiel B, ten noordwesten van sleuf 3, bevestigt dit beeld. Onder een laag puinige sintels (L1) is hier een gelijkaardig tuinbouwlaagje (L2) van een tiental centimeter dik waar te nemen met daaronder een bruinige laag met grotere inclusies. De moederbodem bevindt zich eveneens een 0,40m onder het maaiveld (+73,20m TAW, R -0,06m). Het niveau van de moederbodem ligt hier ongeveer 0,10m hoger dan bij profiel A, wat het vermoeden bevestigt dat het terrein hier op natuurlijke manier afhelt in noordoostelijke richting.

Bovenop de geplaveide weg- en koerniveaus die in sleuf 1 werden aangetroffen bevond zich een laag sintels, gelijkaardig aan deze die in de andere sleuven werd aangetroffen.

Figuur 46: Profiel B in sleuf 1.

6.22. Sleuf 2

- **Algemeen**

Sleuf 2 bevond zich tegen het poortgebouw op de binnenkoer en had een noord-zuid oriëntatie. Ten noordwesten van het uiteinde van sleuf 1 had de sleuf als afmetingen 2,61 x 1,24m. Ten zuidoosten van sleuf 1 mat ze 6,65 x 1,56m. Het maaiveld ten westen van het noordoostelijke deel had een hoogte van +74,02m TAW (R +0,76m), ten oosten daarvan +73,79m TAW (R +0,53m). De omgeving van het portgebouw is het hoogste punt van de koer, die afhelt naar het oosten. Het onderzoeksvlak werd hier zo'n 0,20m onder het maaiveld aangelegd. Rond het zuidoostelijke deel van sleuf 2 bedroeg de hoogte van het maaiveld +73,53m (R +0,27m). Aan het uiteinde bevond het zich iets lager, op +73,42m TAW (R +0,16m). Het onderzoeksvlak werd op deze plaats zo'n 0,20m onder het maaiveld aangelegd.

- **Voornaamste sporen**

In het noordwestelijk deel van de sleuf werd een zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel aangetroffen, onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 10,0 x 8,0 x ? en 18,0 x 14,0 x ?cm. De stenen hadden een oriëntering noordwest – zuidoost.

In het zuidoostelijk deel werd een gelijkaardig plaveisel aangetroffen over een lengte van een viertal meter. Van noord naar zuid werd eerst een rij boordstenen aangetroffen (S50) die een deel van een ellipsvormige afboording vormen. Het gaat om stenen in verschillende formaten variërend tussen 18,0 x 8,0 x ? en 26,0 x 14,0 x ?cm met een oriëntatie west – oost. De bovenkant van deze stenen bevindt zich tussen +73,43m (R +0,17m) en +73,49m TAW (R +0,23m). Daarnaast bevindt zich een zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel, onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 10,0 x 7,0 x ? en 22,0 x 14,0 x ?cm. De stenen hebben een oriëntatie noord – zuid. De bovenkant van dit plaveisel bevindt zich op +73,38m TAW (R +0,12m), zo'n 0,15m onder het maaiveld. Tenslotte wordt dit plaveisel begrensd door een dubbele boord van kalkzandstenen met oriëntatie west – oost. De bovenkant zit telkens op +73,33m TAW (R +0,07m), op die plaats 0,10m onder het maaiveld. De binnenste boord (S52) bestaat uit stenen in verschillende formaten variërend tussen 14,0 x 8,0 x ? en 28,0 x 7,0 x ?cm. De buitenste boord is samengesteld uit stenen met een iets groter formaat, variërend tussen 42,0 x 9,0 x ? en 24,0 x 10,0 x ?cm.

- **Profielen en stratigrafie**

Bovenop het aangetroffen plaveisel lag een laag puinige sintels, waarin geen noemenswaardig profiel viel vast te stellen.

Figuur 47: Overzicht sleuf 2.

6.23. Sleuf 3

- **Algemeen**

De derde proefsleuf werd centraal op de binnenkoer uitgegraven, ter hoogte van de ingang naar het pastoriegebouw. Ze had als oriëntatie zuidoost - noordwest en bestond uit 2 delen, in elkaars verlengde en haaks op sleuf 1. Het noordwestelijke deel, tussen sleuf 1 en de garage mat 4,5 x 1,5m. Het maaiveld helde lichtjes af in zuidoostelijke richting, van +73,66m TAW (R +0,40m) ter hoogte van de garage tot 73,58m TAW (R +0,32m) ter hoogte van de kruising met sleuf 1. De maximale diepte bedroeg in dit deel +72,94m TAW (R -0,32m), zo'n 0,62m onder het maaiveld. Het zuidoostelijke deel van sleuf 3 mat 7,3 x 1,5m. Het maaiveld leek lichtjes af te hellen in zuidoostelijke richting, van +73,34m TAW (R +0,08m) naar +73,21m TAW (R -0,05m). De maximale diepte werd bepaald op +72,94m TAW (R -0,32m), zo'n 0,40m onder het maaiveld.

- **Voornaamste sporen**

Zowel in het zuidoostelijke als in het noordwestelijke deel van sleuf 3 werd de intacte plavei van de binnenkoer teruggevonden.

In het noordwestelijke deel (S42) was deze onregelmatig gelegd met kalkzandstenen met een oriëntatie noordwest – zuidoost en variërend in formaat tussen 18,0 x 8,0 x ? en 22,0 x 16,0 x ?cm. De geplaveide binnenkoer werd aangetroffen vanaf de garage tot 0,90m voor de kruising met sleuf 1, waar hij afgeboord is met een rij kalkzandstenen (S43) met formaat variërend tussen 20,0 x 6,0 x ? en 28,0 x 10,0 x ?cm met oriëntatie noordoost – zuidwest. De hoogte van dit loopvlak helt af in zuidoostelijke richting, van +73,50m TAW (R +0,24m) ter hoogte van de garage, tot +73,41m TAW (R +0,15m) aan de boord.

Aan de andere zijde van sleuf 1 werd het geplaveide loopniveau opnieuw aangetroffen over de laatste 3,8m van de sleuf. Het had in het noordwesten een boord (S44) gelijkaardig aan S43, met kalkzandstenen van formaat variërend tussen 18,0 x 12,0 x ? en 26,0 x 10,0 x ?cm met oriëntatie noordoost – zuidwest. Het plaveisel van de koer zelf (S45) nam hier de vorm aan van kalkzandstenen blokken van formaat variërend tussen 44,0 x 10,0 x ? en 10,0 x 8,0 x ?cm met oriëntatie noordwest – zuidoost. Vlakbij de ingang van de pastorie zijn er tussen de blokken kalkzandsteen ook enkele bakstenen en natuurstenen kasseien te vinden. Voor de ingang van de pastorie is dit gedeelte van de plavei afgeboord met grote, regelmatige kalkzandstenen (S46) met formaat variërend tussen 44,0 x 10,0 x ?cm en 38,0 x 8,0 x ?cm met oriëntatie noordoost – zuidwest.

Aangrenzend aan de ingang van de pastorie liggen kalkzandstenen tegels in dambordpatroon met afmetingen 26,0 x 26,0 x 6cm. De hoogte van het oude koerniveau is hier vrij constant, variërend tussen +73,16m TAW (R -0,13m; 0,12m onder het maaiveld) en +73,25m TAW (R -0,01m; 0,10m onder het maaiveld).

- **Profielen en stratigrafie**

Bovenop het oude, geplaveide koerniveau bevond zich een vrij egale laag puinige sintels, variërend in dikte van 0,20 tot 0,10m. Aan de zuidwestwand van het zuidoostelijke deel van de sleuf werd over een lengte van 3,30m het profiel van het lagergelegen sleufgedeelte geregistreerd (profiel C). Onder de puinige sintellaag (L1) kon nog een zeker stratigrafie worden waargenomen. In het zuidwesten van het profiel was duidelijk hoe er zich onder L1 nog twee lagen bevonden (L2 & L3). L3 helde sterk af naar het zuidoosten en bestond uit een vrij losse, homogene, donkergrijsbruine vulling met vrij veel spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool. Hieronder bevond zich een schijnbaar nauwelijks verstoorde laag, die mogelijk de aanzet vormt van de moederbodem, die hier geen profielontwikkeling heeft. In het noordwesten is onder L1 een vrij groot, egaal pakket (L4) te zien, van zo'n 0,25m dik met een lichtgrijsbruine kleur, zeer veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel en vrij veel houtskoolspikkels. Hieronder bevindt zich nog een lichtbruin laagje (L5) met veel brokjes baksteen en kalkmortel en vrij veel houtskoolspikkels, vooraleer de ongeroerde grond is bereikt. Opvallend is dat deze zich nauwelijks 0,48m (+72,78m TAW, R -0,48m) onder het maaiveld bevindt. Deze stratigrafie van nauwelijks een halve meter, bestaat ook nog eens uit 0,20m recente sintelophoging. De ophoging van het terrein door menselijke occupatielagen is hier dus uiterst summier. Er konden geen duidelijke ploeg- of tuinbouwlagen worden vastgesteld, wat een intensieve landbouwfunctie op deze plaats lijkt uit te sluiten.

Figuur 48: Overzicht sleuf 3.

Figuur 49: Profiel C in sleuf 3.

6.24. Sleuf 4

- **Algemeen**

Sleuf 4 bevond zich net ten noordoosten van sleuf 3, haaks op de middelste deur van de garage, en bestaat uit twee delen, ten noordwesten en ten zuidoosten van sleuf 1. Het noordwestelijk deel, haaks op de garagepoort en sleuf 1 mat 3,8 x 1,8m. Het maaiveld bevond er zich op ongeveer +73,42m TAW (R +0,16m), het onderzoeksvlak ongeveer 0,20m lager (+73,22m TAW, R -0,04m). De afmetingen van het zuidoostelijke deel, eveneens haaks op sleuf 1 waren 6,27 x 1,7m. Het maaiveld helde enigszins af in zuidoostelijke richting, van +73,47m TAW (R +0,21m) tot +73,31m TAW (R +0,05m). Het onderzoeksvlak lag ongeveer 0,25m lager.

- **Voornaamste sporen**

In het noordwestelijk deel van sleuf 4 werd een geplaveid koerniveau aangetroffen, opgebouwd uit blokken kalkzandsteen. Dit kon niet verder worden onderzocht wegens de aanwezigheid van asbestpuin. In het zuidoostelijk deel werd over een lengte van 3,90m het oude koerniveau teruggevonden en onderzocht. Het geplaveide koeroppervlak is langs beide kanten begrensd door een boord. In het noordwesten (S39) gaat het om kalkzandstenen in verschillende formaten, variërend tussen 24,0 x 10,0 x ? en 12,0 x 11,0 x ?cm met een west – oost oriëntatie. In het zuidoosten (S41) variëren de formaten tussen 18,0 x 8,0 x ? en 20,0 x 10,0 x ?cm met een noord – zuid oriëntatie. De bovenkant van beide boorden bevindt zich op +73,09m TAW (R -0,17m). De plavei van de koer zelf bestaat op deze plaats uit kalkzandstenen met formaat variërend tussen 12,0 x 11,0 x ? en 24,0 x 10,0 x ?cm met west – oost oriëntatie.

- **Profielen en stratigrafie**

De archeologische sporen worden afgedekt door een laag puinige sintels, variërend in dikte rond 0,20m. Verder is er in de afdekking geen duidelijke stratigrafie vast te stellen.

Figuur 50: Overzicht sleuf 4.

6.25. Sleuf 5

- **Algemeen**

De inplanting van sleuf 5, centraal op de tweede koer en haaks op de keermuur en sleuf 1, werd gekozen om de opbouw van de grotere tiendenschuur en een mogelijk wegtracé ten zuidoosten ervan te onderzoeken. De sleuf bestond uit twee delen, respectievelijk ten noordwesten en ten zuidoosten van sleuf 1. Het noordwestelijk deel had als afmetingen 6,83 x 1,66m. Het maaiveld helde licht af naar het zuidoosten, van +73,57 (R -0,31m) naar +73,41m TAW (R -0,15m). Het onderzoeksvlak werd uitgegraven tot op een maximumdiepte van +72,49m TAW (R -0,77m), zo'n 1m onder het maaiveld. Het zuidoostelijk deel van de sleuf was 5,4m lang en 2,1m breed. Het maaiveld zakte in zuidoostelijke richting van +73,90m (R +0,64m) naar +72,44m TAW (R -0,82m). Het onderzoeksvlak varieerde sterk qua diepte.

- **Noordwestelijk deel - voornaamste sporen**

In het onderzoeksvlak konden verschillende, duidelijk afgelijnde sporen worden onderscheiden. In het noordwesten van de sleuf werd een kuil (S8) teruggevonden, die zich deels in de noordoostwand bevond. Als afmetingen had ze 0,60 x 0,50m. In het vlak werd dit spoor op 1m onder het maaiveld waargenomen. Studie van het noordoostprofiel situeerde de bovenkant van dit spoor zo'n 0,25m hoger. De kuil bestond uit een vrij vaste, heterogene bruinig grijze, grijs gevlekte vulling met zandleemtextuur. Ze bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel en zeer weinig houtskoolspikkels. Spoor S8 werd uitgegraven in de licht grijzig bruine moederbodem (S9). Net ten zuidoosten van S8 werd eveneens een kleine kuil waargenomen. S10 had een ovale vorm met een lengte van 0,50m. In het zuidoosten werd zij doorsneden door S11. Dit spoor werd ook waargenomen op een diepte van 1m en bestond uit een heterogene, licht grijzig bruine, grijs gevlekte vulling met veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij weinig stukjes leisteen. Centraal in de sleuf bevond zich spoor S11. Het betreft een vrij groot spoor met een breedte van 2,7m en een hoefijzervorm. Dit spoor werd in het vlak waargenomen op 0,85m onder het maaiveld (+72,75, R -0,51). In het noordoostprofiel werd de bovenkant ervan zo'n 0,50m hoger waargenomen. De vorm van dit spoor laat denken aan een boomval, hoewel enige organische vulling, die hiermee normaal gesproken wordt geassocieerd, ontbreekt. De vrij vaste vulling heeft een homogene donker bruinig grijze kleur en bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij weinig stukjes leisteen. S11 wordt op zijn beurt doorsneden door S12, een vierkante kuil van 0,9 x

0,9m, waarvan de bovenkant zich op 0,87m onder het maaiveld bevindt (+72,73m TAW, R -0,87m). Het spoor heeft een vrij losse, homogene donker bruinig zwarte, bruin gevlekte vulling met zandige leemtextuur. Ze bevat vrij weinig spikkels, brokjes en brokken baksteen en vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel. Tevens werden er in de vulling rand-, oor- en wandfragmenten teruggevonden van een schaal in witbakkend aardewerk met geelbruin loodglazuur en stuk van een glazen flessenhals (vondstnummer 30). Deze vondst is te dateren in de 18de-19de eeuw en geeft aldus een vrij recente datering voor dit spoor.

Vanaf ongeveer 1,90m voor de intersectie met sleuf 1 werd S15 aangetroffen, dat de volledige breedte van de sleuf omvat. Het betreft een duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, licht bruinig grijze vulling van zandleem en puin. De vulling bevat vrij veel brokjes en brokken baksteen, kalkmortel en kalkzandsteen en vrij veel spikkels en brokjes houtskool. In deze vulling werd een bakstenen muurfundering S16 aangetroffen met oriëntatie zuidwest – noordoost, haaks op de sleufwand. De muur kon gevolgd worden over een lengte van 1,32m en leek afgebroken in het zuidwesten. De muur had een breedte van 0,26m en bestond uit bakstenen met formaat 27,0 x 12,0 x 5,0cm.

Figuur 51: Overzicht noordwestelijk deel sleuf 5.

- **Noordwestelijk deel - profielen en stratigrafie**

Het zuidoostprofiel van het noordwestelijk deel van sleuf 5 werd over de gehele lengte geregistreerd. Dit profiel bood een duidelijk zicht op de opbouw van de archeologische stratigrafie.

Onder het maaiveld bevond zich een los, organisch pakket van teelaarde (L1), sterk doorworteld en met een grijszwarte kleur. Dit pakket varieerde qua dikte tussen 0,20 en 0,30m. Hieronder bevond zich, eveneens over de gehele lengte van het profiel, een vrij vast, bruinig tot donkergrijs pakket (L2), tussen de 0,20 en 0,40m dik met vrij veel spikkels en brokjes baksteen, kalkmortel en houtskool. De gelijke verdeling van deze inclusies en de scherpe aflijning aan de onderkant wijzen in de richting van een oude ploeglaag. De vulling bevatte enige fragmenten oxiderend gebakken aardewerk (vondstnummer), die niet nader te determineren waren. Laag L2 wordt doorsneden door een puinkuil gevormd door lagen L3 en L10. Deze bevatte heel wat fragmenten wit, groen en bruin glas evenals stukken oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur. In de noordwestelijk helft van het profiel werd onder L2 een duidelijk afgelijnde laag met donkerbruine/beige vulling waargenomen (L4). Deze bevatte vrij weinig spikkels kalkmortel, baksteen, houtskool en kalkzandsteen. Ze was ongeveer 0,10 tot 0,15m dik. De onderkant bevond zich op 0,80m onder het maaiveld en bevatte plaatselijk enkele spitsporen. Mogelijk gaat het hier om een overblijfsel van de oude schuurvloer. De textuur van aangestampte leem, evenals de verhouding met het noordwestelijke muurprofiel schijnen in die richting te wijzen. Ten zuidoosten van kuil L3-L10 was deze laag niet meer terug te vinden. Tevens dekt ze sporen S9 en S11 af en rust ze helemaal in het noordwesten op de moederbodem.

Figuur 52: Zuidoostprofiel in het noordwestelijk deel van sleuf 5.

Figuur 53: Vervolg zuidoostprofiel in noordwestelijk deel van sleuf 5.

In de zuidoostelijke helft van dit profiel valt een puinlaag (L14) op van baksteen, kalkmortel en leisteenfragmenten. Deze bevindt zich eveneens onder ploeglaag L2 en is zo'n 0,10 tot 0,30m dik. Ze bevatte enkele fragment steengoed, mogelijk afkomstig uit Raeren en te dateren in de 16de-17de eeuw. Het ligt echter meer voor de hand om deze laag te dateren bij de inkorting van de tiendenschuur en de afbraak van de buitenmuren. Ze dekt daarenboven muur S16 af, die qua baksteenformaat als gelijktijdig met de tiendenschuur valt te dateren. Verder dekt ze ook sporen S13 (L15 en L16) en S15 (L17, L18 en L20) af.

De moederbodem werd enkel in het uiterste noordwesten van het profiel aangetroffen (L6) en bevond zich hier op +72,90m TAW (R -0,36). Dit wordt verklaard door de afhelling van het terrein in zuidoostelijke richting.

Ook het noordwestelijk profiel van de keermuur, vermoedelijk de buitenmuur van de 17de-eeuwse tiendenschuur werd over de breedte van deze sleuf onderzocht. Er werd voor gekozen om de sleuf op deze plaats in te planten wegens de zichtbare bouwnaad in de keermuur. In het profiel van de fundering blijft zich hier inderdaad een cruciale overgang in de opbouw van de fundering te bevinden. In het opgaande muurwerk zien we duidelijk hoe de muur ten westen van de bouwnaad (L1) dikker is. De muur is hier opgebouwd uit bakstenen met formaat 25,0 x 12,0 x 6,0cm in een slordig kruisverband, verbonden met grijze kalkmortel. Boven het maaiveld zijn de bakstenen bepleisterd. Net ten westen van L1 zijn de overblijfselen zichtbaar van een steunbeertje (L3). Onder L1 bevindt zich een uitspringende muurfundering (L4) in bakstenen met formaat ? x 12,0 x 6,0cm in kops verband. De onderkant van deze funderinglaag bevindt zich op 0,74m onder het maaiveld (+72,84m TAW, R -0,42m). Ten oosten van de bouwnaad bevindt zich een inspringend stuk muur L6, opgebouwd uit stenen met formaat 26,0 x 12,0 x 5,0cm in slordig kruisverband, verbonden met grijze kalkmortel. Onder het maaiveld verandert dit beeld in stenen van 20,0 x 12,0 x 6,0cm zonder duidelijk verband. Het interessantste aspect van dit funderingsonderzoek is de plotselinge verdieping van de fundering vanaf ongeveer 0,60 m ten westen van de bouwnaad. Onder L2 en L4 werd er hier een funderingslaag (L5) van 0,50m diep aangetroffen (1,40m onder het maaiveld), bestaande uit baksteen- en kalkzandsteenbrokken, verbonden met zachte, lichtgele kalkmortel. Van deze funderingslaag werd een mortelstaal (vondstnummer 58) genomen voor verdere analyse. Het is niet duidelijk of het dunnere muurdeel tegen het dikkere is geplaatst. Bovenaan is ook geen duidelijke bouwnaad zichtbaar. Funderingslaag L5 lijkt ook onder de bouwnaad door te lopen. Mogelijk werd voor het deel van het terrein dat niet werd opgehoogd gekozen voor een dikkere muur met steunbeertjes en voor het opgehoogde gedeelte voor een smallere muur met aanzienlijk diepere fundering.

Figuur 54: Muurprofiel in noordwestelijk deel van sleuf 5.

- **Zuidoostelijk deel - voornaamste sporen**

Net ten zuidoosten van sleuf 1 werd net onder het maaiveld de fundering van de 17de-eeuwse tiendenschuur (S17) weergevonden. Het betrof een constructie uit baksteen en kalkzandsteen, verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel. Zowel van de mortel als van de kalkzandsteen werden stalen genomen. Naast S17 werd in twee vlakken plaatselijk verdiept tot op een diepte van +71,67m TAW (R -1,59). In het eerste vlak bleef de onderlinge samenhang van de sporen eerder onduidelijk. Wel werden duidelijk enkele recente muurstructuren waargenomen. Het gaat hier om S22 en S30. De bovenkant van S22 bevond zich gelijk met het maaiveld. S30 rustte hier losjes bovenop en stak volledig boven het maaiveld uit.

Figuur 55: Overzicht zuidoostelijk deel van sleuf 5.

Aan de zuidoostkant van muur S22 bevond zich nog een recent muurtje S24, dat haaks op S22 was gebouwd en waarvan de bovenkant zich 0,20m onder het maaiveld bevond. In het zuidelijk deel van dit sleufgedeelte viel verder vooral muurfundering S25 sterk op, een muurfundering in kalkzandsteen, verbonden met vrij zachte, zandige kalkmortel, die tevens een glad afgewerkt stuk dorpelsteen bevat. De bovenkant van deze muur bevindt zich ongeveer 0,40m onder het maaiveld (+72,04m TAW, R -1,22m). De muur zelf was zo'n 0,35m diep bewaard. Er werden ook verschillende stalen genomen van de kalkzandstenen⁷ en mortel (vondstnummers 54 en 60).

Op 0,54m onder het maaiveld was duidelijk een cirkelvormig spoor te zien van ongeveer 0,25m doorsnede. Dit bevatte veel brokjes baksteen en kalkmortel, alsook veel porselein en een koperen teut (vondstnummers 26 en 27). De context is waarschijnlijk als zeer recent (20ste-eeuws) te dateren. Pas in het tweede vlak lijnden de sporen zich duidelijk af in de beigebruine moederbodem. Het werd duidelijk dat het hier gaat om twee grote sporen, die doorsneden worden door de bovenvermelde muurstructuren. De vulling en de stratigrafische relatie tussen deze muren en de onderliggende sporen wordt aansluitend behandeld.

Een eerste kuil betreft S32. Het gaat duidelijk om een spoor met een aanzienlijk oppervlak, dat in de sleuf een L-vorm aanneemt en over een lengte van 2,90m waar te nemen is. Het loopt door onder S17 en ten noordoosten van sleuf 5. S32 doorsnijdt een ouder spoor dat wordt gevormd door S31, S23 en S26. Dit spoor was in zijn totale omvang zo'n 3,50m lang en loopt verder door ten noordoosten van sleuf 5.

⁷ Waarschijnlijk Brusseliaanse steen (DUSAR, 2010, p. 2).

Figuur 56: Sporen S31 en S32 in zuidoostelijke deel van sleuf 5.

- **Zuidoostelijk deel - profielen en stratigrafie**

Onder het maaiveld bevindt zich overal een laag teelaarde, die ten noorden van S22 zo'n 0,30 tot 0,50m dik is. Ten zuidoosten van muur S22 was eveneens een laag teelaarde aanwezig, sterk in dikte variërend van 0,10 tot 0,40m. Opvallend was de aanwezigheid van een begraven 'sintelpad': een verharding van uitgestrooid kolenstof (L12), enkele centimeter dik, rustend op een laagje wit zand (L13) met een gelijkaardige dikte. Het pad was 0,90m breed. Het is naar alle waarschijnlijkheid 19de-20ste-eeuws.

Lagen S32L3 en S32L10 vormen de vulling van spoor S32. Tot een diepte van +71,20m TAW (R -2,06m) bestaat de vulling S32L3 uit een menging van puin en grijsbruine zandleem met veel spikkels, brokjes en brokken houtskool, kalkmortel en baksteen. De onderste vulling bestaat uit een vaster, heterogeen pakket van 0,20m tot 0,50m dik van grijsbruine en beigebruine zandleem dat vrij weinig spikkels houtskool, kalkmortel en baksteen bevat. De onderkant vertoont duidelijk spitsporen die vanaf een kleine verhoging in tegenovergestelde richtingen lopen. Deze sporen en de rechte wanden van de put zoals die in de profielen van S17 en S22 te zien zijn, lijken op een functie als

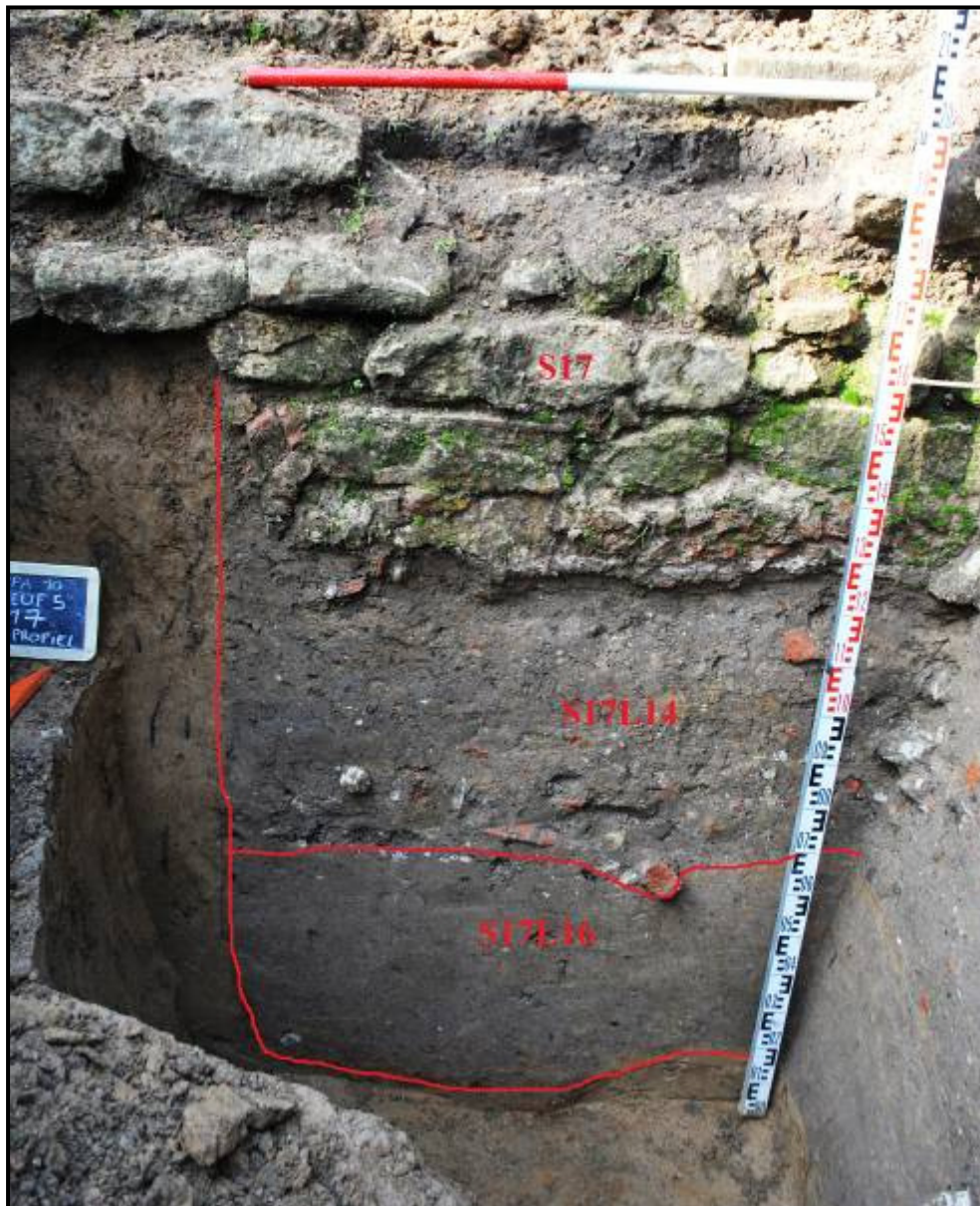
leemwinningskuil te wijzen. Terwijl S32L3 vooral puin bevatte, kon uit S32L10 ook enig dateerbaar aardewerk worden gerecupereerd. Het gaat o.a. om getijgerd steengoed, Siegburgsteengoed, reducerend gebakken aardewerk en oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur waaronder een randfragment van een teil. Dit duidt op een datering in de 15de of de 16de eeuw. Beide muren S17 en S22 zijn in S32 opgetrokken. Hun respectievelijke aanlegsleuven L2 en L4 doorsnijden vulling L3. De aanzet van L3 (S32) bevond zich enkele centimeter ten noordoosten van muur S25, wat erop lijkt te wijzen dat deze structuur reeds aanwezig was toen de kuil werd uitgegraven. S25 is wel duidelijk jonger dan spoor L9 (S26). Dit spoor vertoonde een licht getrapte opbouw en een vrij vaste, licht bruinig grijze vulling met weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool. Er werd ook enig dateerbaar materiaal aangetroffen waaronder de rand van een reducerend gebakken kogelpot, de rand van een drinkschaaltje en van een beker in Siegburgsteengoed, baksteentegels, de wand met oor van een kruikje in Raerensteengoed, reducerend gebakken aardewerk en oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur. Uit de materiaalstudie blijkt dat deze kuil waarschijnlijk in het laatste kwart van de 15de eeuw werd gegraven en eveneens opgevuld raakte met residueel 12de-13de-eeuws materiaal.

In dit onderdeel van sleuf 5 kon eveneens het zuidprofiel van S17, de zuidmuur van de 17de-eeuwse tiendenschuur, worden onderzocht. Onder de boordstenen van het kalkzandstenen pad (L1), bevond zich de basis van wat ooit het opgaande muurwerk was: een funderingslaag bestaande uit kalkzandsteen en 3 lagen bakstenen met formaat 26,0 x 12,0 x 6,0cm, opgebouwd uit volledige stenen en triklezoren (L4). Deze laag was zo'n 0,15m dik.

Figuur 57: Noordoostprofiel in zuidoostelijke deel van sleuf 5.

Hieronder bevindt zich een laag kalkzandstenen van vrij regelmatig formaat, niet verbonden met mortel en zo'n 0,15m dik. Deze laag wordt door een laag grijsbruine zandleem met spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel (L7) gescheiden van de onderkant van de fundering. In het zuidwesten bevinden zich nog enkele blokken kalkzandsteen (L8). Daaronder zit de fundering nog gedeeltelijk 0,53m dieper (L10, L11, L12 en L13), zoals dat op ongeveer dezelfde plaats aan de noordelijke keermuur ook het geval was. Hieronder bevinden zich de lagen van S32, waarin S17 werd opgetrokken. Het gaat om S17L14 (=NWprofielL3) en S17L16 (=NWprofielL10). Mogelijk werd de muur op deze plaats dieper gefundeerd vanwege de overgang op geroerde grond. Waarom deze verdieping bijna perfect overeenkomt met de verdieping van de noordelijke muur van de tiendenschuur is niet duidelijk.

Figuur 58: Profiel van muur S17 in zuidoostelijke deel van sleuf 5.

- **Zuidoostelijk deel sleuf 5: conclusie**

De stratigrafie van het zuidelijk deel van sleuf 5 leverde belangrijke aanwijzingen op voor de interpretatie van de aanwezige muurresten. Mogelijk is S25 een muur van de eerste pastorie die in de 16de eeuw werd vernield. Uit de materiaal- en stratigrafische studie kan deze gedateerd worden op de overgang van de 15de naar de 16de eeuw. Wanneer kuil S32 werd gegraven, moet S25 nog zichtbaar geweest zijn boven het maaiveld, zijnde in opstand of in ruïne, aangezien de insteek van deze kuil zich perfect naast de muur bevindt. Mogelijk werd S32 opgevuld met puin afkomstig van de verwoeste pastorie. Nadien werd de fundering van de tiendenschuur in de vroege 17de eeuw deels in S32 opgetrokken. Het residueel materiaal uit de 12de en 13de eeuw dat in L9 werd aangetroffen, wijst er ook op dat er tijdens deze periode op deze plaats in ieder geval enige activiteit moet zijn geweest.

6.26. Kelder

Tijdens het archeologisch onderzoek werd bij toeval een onbekende kelder ontdekt die zich onder het pastorijsgebouw bevindt. Deze is toegankelijk via een keldergat op de binnenkoer, gelegen tegen de pastorijsgevel op 3,43m ten zuidwesten van de toegangsdeur. Het keldergat was afgesloten met betonnen dekstenen.

Door een opening van 0,42 x 0,98m, was 2m lager het huidige vloerniveau van de kelder te bereiken op +71,39m TAW (R -1.87m). Deze was gedeeltelijk volgestort met grond, waardoor het verharde, waarschijnlijk lager gelegen vloerniveau niet te zien was.

De kelderruimte zelf was 2,95m lang en 2,30m breed. De kelder bevond zich deels onder de eerste ruimte links van de inkomshal en deels onder de bergruimte naast de trap. Het solide tongewelf van de kelder was opgetrokken uit bakstenen met formaat 26,0 x 6,0 x 12,0cm. Het plafond bevond zich 1,30m boven het vloerniveau, op +72,69m TAW (R - 0.57m). In het plafond was ongeveer centraal een vierkante uitsparing te zien van 0,46 x 0,48 x 0,30m, waarop dekstenen rustten. De onderkant van deze dekstenen bevond zich op +72,99m TAW (R -0.27m). In de keldermuren waren er op regelmatige afstanden rechthoekige uitsparingen.

De kelder had duidelijk enkele vrij recente aanpassingen ondergaan. Zo was het keldergat gemetst in stenen met lengte 20,0cm, verbonden met cementmortel. Binnenin was haaks op de noordwestelijke kelderwand een muurtje van 0,60 x 0,40m gemetst in stenen met hetzelfde formaat. De kelderwanden waren tot op een zekere hoogte bestreken met cementmortel.

Figuur 59: Binnenzicht in de kelder.

6.27. Synthese

- **Putten**

Het onderzoek van de muurprofielen rondom de pastorie biedt een goed beeld op de diepte van de funderingen. Aan de noordwestgevel van het gebouw bevindt de onderkant van de fundering zich steeds tussen 0,62 en 1,06m onder het maaiveld. Enkel in put 6 is de fundering slechts 0,62m diep. In putten 1, 2 en 12 is ze 0,9 tot 1,06m diep. Aan de straatkant is de fundering 0,62m diep en aan de hoek van de oostelijk uitbouw 0,66m. Aan de oost- en zuidoostmuur zit ze tot 0,90m diep bewaard. Een funderingsdiepte variërend tussen 0,90 en 1m lijkt dus de norm te zijn. Wat de opbouw betreft is duidelijk een verschil merkbaar tussen de funderingen langs de kant van de koer en de funderingen in de tuin. Op de koer zijn de funderingen ten noordoosten van de deur opgebouwd uit een laag ijzerzandsteenblokken, gevolgd door een zeer heterogeen 'beton', bestaande uit kalkzandsteen- en baksteenbrokken. Ook aan de straatkant merken we dit patroon op. Aan de tuinzijde is de laag ijzerzandsteen niet aanwezig en is de onderkant van de funderingen veel beter afgewerkt en een veel homogener geheel van kalkzandsteenbrokken en kalkmortel. In put 1 en put 6 werd de originele fundering hersteld met bakstenen.

De onderkant van de fundering van stal en bakhuis werd langs de straatkant vastgesteld op een diepte van 0,60m, op de koer op een diepte van 0,34m en 0,60m ter hoogte van de hoek van het gebouw. De opbouw was op beide plaatsen zeer gelijkaardig: metselwerk gefundeerd op een basis van bak- en kalkzandsteenbrokken met veel kalkmortel.

Bij de studie van de keermuur met het aangrenzende eigendom bleek dat deze in de garage zeer ondiep gefundeerd was en op de tweede koer een heel stuk dieper. Ter hoogte van de garage zorgen steunbeertjes echter voor de nodige stabiliteit. Daar de keermuur op de tweede koer ook de noordgevel was van de 17de-eeuwse tiendenshuur, is een diepere fundering hier niet zo verrassend.

Naast de verschillende gebouwfunderingen werden in de proefputten ook diverse structuren teruggevonden die niet meteen aan het pastoriegebouw kunnen worden gelinkt. Zo is er de fundering van een bakstenen muur in put 1 met oriëntatie zuidwest – noordoost, en een kalkzandstenen weg van meerdere meter breed in put 4. Deze weg kon mogelijk worden gedateerd in de 14^e eeuw en is daarmee waarschijnlijk de oudste structuur die op de site werd teruggevonden

- **Sleuven**

Het meest in het oog springende resultaat van de proefsleuven was zonder meer de volledige intacte aanwezigheid van de geplaveide binnenkoer⁸. Op basis van de resultaten mag er vanuit gegaan worden dat bijna de hele binnenkoer geplaveid was, op een ellipsvormig perk van 11,3 x 6m in het midden van de koer na. Een andere ellipsvormige boord werd opgemerkt, concentrisch met deze die het binnenperk afboordt. Deze omsluit een gebied van 18 x 13m. Tussen deze boord en het pastoriegebouw bevindt zich geen plavei meer. Ten noordoosten van deze buitenste boord loopt het geplaveid niveau gewoon door. Tussen de binnenkoerscheidende muur en de ingekorte tiendenschuur bleek eveneens een 2,60m breed intact geplaveid pad bewaard te zijn.

Verder werden verschillende sporen van de oude tiendenschuur teruggevonden. Ter hoogte van de binnenkoerscheidende muur kwam een oude pijler van de poort aan het licht en in sleuf 5 werd een solide muur aangetroffen die perfect in het verlengde zit van de bestaande schuurmuur. Opvallend is ook dat, vanaf het midden van de tweede koer in noordoostelijke richting, de fundering van de oude tiendeschuur plotseling 0,50m verdiept, hoogst waarschijnlijk om de natuurlijke helling van het terrein te compenseren.

In sleuf 5 werd een kalkzandstenen muur (S25) ontdekt die stratigrafisch ouder is dan de fundering van de tiendenschuur en waarschijnlijk uit de overgang van de 15de naar de 16de eeuw stamt. Mogelijk gaat het om een restant van de eerste pastorie.

⁸ Er werden twee types kalkzandstenen kasseien herkend: enerzijds Brusseliaanse steen uit de omgeving van Tervuren of Waterloo, anderzijds typische Ledesteen (DUSAR, 2010, p. 1).

7. ALGEMEEN BESLUIT

In het kader van het vooronderzoek voor de restauratiewerken aan de pastorie in de Pastoor Vandersandestraat 34 te Tervuren (prov. Vlaams-Brabant) en de plannen voor een nieuwbouw op de site, voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv in verschillende fases tussen 22 februari tot 8 oktober 2010 een archeologische prospectie uit op de site. Opdrachtgever voor het onderzoek was de tijdelijke vereniging Patrimonium Research & Consulting – Studiebureau L. De Clercq, die in opdracht van de kerkfabriek Sint-Jan Evangelist het gebouw restaureert. Het onderzoek gebeurde volgens de bijzondere voorwaarden geformuleerd door Onroerend Erfgoed, dat adviseerde dat een archeologische prospectie voorafgaand aan de werken diende uitgevoerd te worden. Het doel was hierbij om door middel van een aantal proefputten en –sleuven zicht te krijgen op de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed en op de staat van de funderingen van de pastorie en de bijhorende gebouwen. Verspreid over het terrein werden 23 proefputten en 5 proefsleuven aangelegd.

De funderingen bleken rondom het pastoriegebouw enigszins te verschillen. Aan de zijde van de binnenkoer waren ze op verschillende plaatsen hersteld. Aan de kant van de tuin waren ze op een homogenere manier opgebouwd. De funderingen van stal en bakhuis leunden qua opbouw sterk aan bij die van de pastorij, maar waren een stuk ondieper. Ook de funderingen van de tiendenschuur konden goed worden onderzocht. Hier viel vooral een getrappt niveauverschil vanaf het midden van de tweede koer op, teneinde het niveauverschil op het terrein op te vangen. Zoals verwacht, was deze schuur oorspronkelijk veel groter en strekte ze zich verder uit in westelijke richting. Een bakstenen muur aangetroffen in sleuf 5 gaat waarschijnlijk terug op de binnenindeling van de schuur en was mogelijk de afscheiding tussen dors- en tasvloer.

Op de binnenkoer werd een volledig intact geplaveid koerniveau weergevonden, dat bijna de volledige koer omvat en een ellipsvormige opbouw heeft. In het midden is een soort perk uitgespaard, eveneens in ellipsvorm. Tussen de binnenkoerscheidende muur en de ingekorte schuur werd een brede geplaveide weg vastgesteld. Daarnaast werden enkele structuren ontdekt die niet in verband kunnen worden gebracht met de bestaande gebouwen. Het gaat om een kalkzandstenen muurfundering in sleuf 5 en een bakstenen muurfundering in put 1. Mogelijk zijn deze ouder dan de bestaande pastorie en gaan ze terug op een voorloper van dit gebouw. Verder sprong in de tuin nog een gedeeltelijk bewaard kalkzandstenen wegtracé in het oog, dat duidelijk ouder is dan het pastoriegebouw, maar niet verder teruggaat dan de late middeleeuwen. Ook tussen de schuur en Duisburgsesteenweg werd een wegtracé ontdekt, zij het van recentere, 19de-20ste-eeuwse oorsprong.

Algemeen kan gesteld worden dat de site van de pastorie van Tervuren een tamelijk rijk bodemarchief herbergt, waar nu voor het eerst een duidelijk zicht is op verkregen. De ouderdom van de structuren in het bodemarchief klimt op tot de 14de eeuw. Daarnaast wijst de aanwezigheid van residueel 12de-13de-eeuws materiaal ook op activiteiten in de volle middeleeuwen. Op de binnenkoer en in de schuur bevindt zich op geringe diepte een archeologisch niveau (plaveien, funderingen), waardoor elke bodemversturende activiteit hier voorafgegaan dient te worden door een verdere archeologische opgraving. Hetzelfde geldt voor het gebied net ten zuiden van de schuur en de tweede koer, waar zich mogelijk restanten van de eerste pastorie bevinden.

Deze aanbeveling heeft geen enkele bindende kracht, maar dient als advies voor de bevoegde overheid, Onroerend Erfgoed, die zal beslissen over het vervolgtraject.

8. BIBLIOGRAFIE

- **Technische verslagen**

- DUSAR M., *Geo/10/MD*, Brussel, 2010 (Belgische Geologische Dienst, macroscopische beschrijving van 7 prospectiemonsters).

- **Internetbronnen**

- <http://nl.wikipedia.org/wiki/Tervuren>
- <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart>
- <http://tervuren.nl/Geschiedenis.html>
- http://heemkundetervuren.be/geschiedenis_tervuren.html

9. INVENTARISSEN

9.1. Inventaris van de sporen

- **Put 1**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bakstenen van formaat 13x?x?, verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte. Mortel op muur aanwezig.
2		Muurfundering uit bakstenen van formaat ?x24x6 in kleזורverband met links vallende tand, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht gelig grijze chamotte.
3		Opgaande muur uit bakstenen van formaat 6x24x?, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht gelig grijze chamotte.

- **Put 1, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit kalksteen met formaat 12x30x? en 12x22x?, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met donker gelig grijze chamotte.
L2		Muurfundering uit bakstenen van formaat 6x24x? in kleזורverband met links vallende tand, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht gelig grijze chamotte. (Idem S2)
L3		Muurfundering uit bakstenen van formaat 24x7x? en 5x7x?, verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met licht gelige chamotte.

- **Put 1, uitbreiding**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bakstenen van formaat 26x12x6, en brokken kalkzandsteen waaronder recuperatiemateriaal. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte. Mortel op muur aanwezig.
2		Muurfundering uit bakstenen van formaat ?x24x6 in kleזורverband met links vallende tand, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht gelig grijze chamotte.
3		Opgaande muur uit bakstenen van formaat 6x24x?, verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht gelig grijze chamotte.
4		Muurfundering uit bakstenen met formaat 18x12x6, verbonden met gele kalkmortel.
5		Muurfundering uit bak- en kalksteen, verbonden met gelige kalkmortel.

6		Muurfundering uit bakstenen met formaat 12,0x6,0x?m, verbonden met gele kalkmortel. Uisprong van fundering onder L4.
---	--	--

• **Put 1, uitbreiding zuidprofiel.**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 24x12x6 en 20x10x6 en baksteentegels in onregelmatig verband. Verbonden met grijze kalkmortel.
L2		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 26x12x6 in kruisverband, verbonden met geelgrijze mortel.
L3		Kalstenen blokken
L4		Rij bakstenen met formaat 6x12x?, in steens verband op zijkantant geplaatst.
L5		Muurfundering uit bakstenen met formaat 12x6x?, verbonden met gele kalkmortel.
L6		Muurfundering uit bakstenen met formaat 12x6x?, verbonden met gele kalkmortel. Idem S6
L7		Muurfundering uit kalkzandsteenblokken met formaat tussen 20,0x12,0x?m en 26,0x10,0x?m.
L8		Idem S4
L9		Idem S5
L10		Idem S1

• **Put 2**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
4		Opgaande muur uit bakstenen van formaat 25x6x12,5; verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met licht gelig bruine chamotte.
5		Opgaande muur uit kalksteen van formaat 60,5x6x11; verbonden met vrij zachte, zandige kalkmortel met lichte chamotte.
6		Muurfundering uit bakstenen van formaat 36x16x?, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donkergele chamotte.
7		Muurfundering uit bakstenen van formaat 16x13x5, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donkergele chamotte.
8		Muurfundering uit vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donkergele chamotte.
9		Muurfundering uit brokken bak- en kalkzandsteen, verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donkergele chamotte.
10		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij harde, homogene licht rozig bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen, vrij weinig spikkels kalkmortel, zeer weinig spikkels houtskool en zeer weinig brokken kalkzandsteen.
11		Spoor met zeer losse, homogene donker grijzig bruine vulling met groffe, puinige zandleemtextuur. Bevat vrij veel baksteenbrokken en zeer veel keien.

12	1	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene donker bruinig grijze, gevlekte vulling met groffe zand- en zandleemtextuur. Bevat vrij veel brokken baksteen, vrij veel brokjes kalkmortel en vrij weinig stukjes leisteen.
13		Muurfundering uit bakstenen van formaat 18x8,5x5, doornikse kalksteen en kalzandsteen, verbonden met zeer harde, zandige cementmortel met lichtgrijze chamotte.

- **Put 3**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1	5	Vloerniveau of bovenkant van fundering gewelf. Opgetrokken uit bakstenen met formaat 16x12x5.
2		Duidelijk spoor met bruinigrijze vulling. Bevat vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel.
3		Muurfundering in kalkzandsteen, bestreken met kalkmortel.
4		Onderdeel van gewelf in baksteenbrokken met o.a. formaat 10x13x4
5	6	Onderdeel van gewelf in bakstenen met formaat 26x13x6 en baksteenbrokken.
6		Aanzet van gewelf in baksteen.

- **Put 3, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur in blokken kalkzandsteen, verbonden met grijze kalkmortel.
L2		Idem S3
L3		Onduidelijke laag bestaande uit kalkzandsteen, brokken baksteen en veel mortel. Slechts 5cm dik. Hierachter bevinden zich soldige brokken kalkzandsteen

- **Put 3, oostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met bruinig zwarte vulling. Sterk doorworteld. Teelaarde.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met lichtbruin grijze vulling. Bevat vrij weinig houtskoolspikkels. Sterk doorworteld.
L3	7	Duidelijk afgelijnde laag met donkerbruinig grijze vulling. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel, vrij weinig brokken en brokjes baksteen en weinig spikkels houtskool.
L4		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste lichtbruin grijze vulling. Bevat vrij weinig houtskoolspikkels. Sterk doorworteld.
L5		Idem L3

- **Put 4**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Goed bewaard kalkzandstenen vloerniveau, onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 35x20x? cm en 5x17x? cm. Tussen de stenen bevindt zich donkerbruin zand.

- **Put 4, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit kalkzandsteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.
L2		Fundering uit kalksteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijsig bruine vulling met fijne zandtextuur. Bevat zeer veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij veel houtskoolspikkels.

- **Put 4, zuidwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker bruinig zwarte vulling met groffe en humeuze zandtextuur. Teelaarde.
L2	2	Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, licht bruinige vulling met groffe zandtextuur.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker bruine vulling met fijne zandtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen en vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel.
L4		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker groenig grijze vulling met fijne, kleiïge zandtextuur. Bevat vrij weinig spikkels houtskool.
L5	3	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijsig bruine vulling met fijne, zandtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij veel spikkels houtskool.
L6		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogene, lichtbruine vulling met fijne, kleiïge zandtextuur. Moederbodem

• **Put 4, uitbreiding**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1	11, 61	Goed bewaard kalkzandstenen vloerniveau, onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 35x20x? cm en 5x17x? cm. Tussen de stenen bevindt zich donkerbruin zand.
3		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene, donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels klakmortel, vrij weinig spikkels en brokjes houtskool en vrij weinig brokjes kalkzandsteen.
4		Spoor met vrij vaste, homogeen bruine vulling met zandleemtextuur. Moederbodem.
5	9	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene, licht bruinig grijze, grijsgroen gevlekte vulling met zand- en zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen, vrij weinig spikkels en brokjes houtskool en vrij weinig brokjes en brokken kalkzandsteen.
6		Opgaande muur uit baksteen met formaat 25,5x12x5,5 in kruisverband, verbonden met zachte zandmortel met kalkstippen.
7		Fundering of opgaande muur uit baksteen met formaat 25,5x12x5,5 in kruisverband, verbonden met zachte zandmortel met kalkstippen.
8	10	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene, grofe puinvulling. Bevat zeer veel brokjes en brokken baksteen en zeer veel brokjes en brokken kalkmortel.
9		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene, bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels baksteen, vrij weinig spikkels houtskool en vrij weinig spikkels en brokjes kalkzandsteen.
10	16	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene licht bruinig grijze, grijsgroen gevlekte vulling met zand- en zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen, vrij weinig spikkels en brokjes houtskool en vrij weinig brokjes en brokken kalkzandsteen.

• **Put 4, uitbreiding, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit kalkzandsteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.
L2		Opgaande muur uit kalkzandsteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.
L3	52	Fundering uit kalksteen, verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.

• **Put 4, uitbreiding, noordoostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde, sterk doorwortelde laag met vrij losse, homogene, donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen, vrij weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool en vrij weinig fragmenten leisteen. Teelaarde.
L2	20	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, lichtbruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool.
L3		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, heterogene, licht bruinig grijze, grijsgroen gevlekte vulling met zand- en zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels kalkmortel.
L4	21, 59	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, heterogene, licht groenig grijze, grijsbruin gevlekte vulling met zandige en zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels kalkmortel.
L5		Duidelijk afgelijnde laag met homogene, bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels kalkmortel, baksteen en houtskool.
L6	19	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, licht bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels kalkmortel.
L7		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, licht bruinig grijze vulling met zandleemtextuur.
L8		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker grijsig zwarte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels kalkmortel en zeer veel spikkels houtskool. Teelaarde.
L9		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, heterogene, donker bruine, donker grijs gevlekte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen en kalkmortel en zeer veel spikkels houtskool.
L10		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, groffe puinvulling. Bevat zeer veel brokjes en brokken baksteen en kalkmortel.
L11	18	
L12		Duidelijk afgelijnde laag met grijze, oranjebruin gevlekte vulling.
L13		Idem L6

• **Put 4, uitbreiding, zuidwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Idem Noordoostprofiel L1
L2	22	Idem Noordoostprofiel L2
L3		=S6
L4		Hoort bij S7, bakstenen verbonden met kalkmortel
L5		Duidelijk afgelijnde laag met lichtgrijze tot grijsgroene vulling van glauconietzand. Bevat weinig spikkels en brokjes kalkmortel en houtskool.

L6		Duidelijk afgelijnde laag met heterogene, lichtgrijze, bruin gevlekte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels kalkmortel en baksteen en vrij weinig brokjes houtskool.
L7		Duidelijk afgelijnde laag met licht bruinig grijze vulling. Bevat vrij weinig houtskoolspikkels.
L8		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker bruine vulling met fijne zandtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen en vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel.
L9		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogene, lichtbruine vulling met fijne, kleiige zandtextuur. Moederbodem
L10	23	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker groenig grijze vulling met fijne, kleiige zandtextuur. Bevat vrij weinig spikkels houtskool.
L11		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijsbruine vulling met fijne, zandtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij veel spikkels houtskool.

- Put 5

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken, verbonden met vrij zachte, zeer zandige zandmortel met kalkstippen. Mortel aanwezig op de muur.
2		Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken, verbonden met vrij zachte, zandmortel met licht bruinig gele chamotte.
3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, licht bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, vrij veel spikkels houtskool en vrij veel stukjes leisteen.
4		Opgaande muur
5		Zijprofiel

- Put 5, muurprofiel

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 22x11x6 en 23x12,5x5 in incorrect kruisverband. Verbonden met vrij zachte zandmortel. Beploisterd met kalei. Ongeveer 2,20m hoog vanaf het huidige maaiveld, bovenaan afgewerkt met dakpannen.
L2		Sterk doorworteld pakket tussen L1 en L2, bevat veel losse zandmortel.
L3		Muurfundering uit bakstenen met formaat 26x13x5. Verbonden met vrij zachte zandmortel.
L4		Idem put 5 S1
L5		Idem put 5 S2
L6		Idem put 5 S3

- **Put 5, zijwand (S5)**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen, vrij weinig spikkels kalkmortel en vrij weinig stukjes leisteen. Teelaarde
L2		Vrij vaste laag met homogene, bruinig grijze vulling. Bevat vrij weinig spikkels baksteen en kalkmortel. Matig doorworteld.
L3	8	Idem Put 5 S3

- **Put 6**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Opgaande muur uit kalksteen.
2		Blok Doornikse kalksteen onder dichtgemetselde deur.
3		Muurfundering uit Doornikse kalksteen met formaat 30x16x?
4		Muurfundering uit bakstenen met formaat 6x10x?. Verbonden met vrij zachte, zeer zandige kalkmortel met donker grijzig bruine chamotte.
5		Muurfundering uit bak- en kalksteen. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelig bruine chamotte.
6		Recente cemetegel

- **Put 6, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit baksteen in halfsteens verband. Verbonden met vrij harde, weinig zandige cementmortel met licht grijzig gele chamotte.
L2		Opgaande muur uit kalksteen blokken met formaat 10x32x?. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht grijzig gele chamotte.
L3		Muurfundering uit bakstenen met formaat 24x5x?. Verbonden met zeer zachte, vrij zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte.
L4		Muurfundering uit bak- en kalksteen. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelig bruine chamotte. (idem put 6 S5)

- **Put 6, noordoostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijzig bruine vulling met groffe zantextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen en

		kalkmortel en veel kiezels.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker gelig bruine vulling met groffe zantextuur. Bevat vrij veel brokjes en brokken baksteen en kalkmortel.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogene, licht gelig bruine vulling met fijne leemtextuur. Moederbodem?

• **Put 6, zuidwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		2 lagen tegels. Bovenste laag tegels bestaat uit Doornikse kalksteen, afmetingen 28,0x28,0x4,0cm. Onderste laag tegels in witte steen afmetingen 25,0x25,0x3,0.
L2		Metselwerk uit bakstenen met formaat 9,0x7,0cm, verbonden met harde geelbruine kalkmortel
L3		Geelbruine zandleem
L4		Bruingrijze, vrij losse zandleem. Bevat spikkels houtskool, kalkmortel en baksteen
L5		Bruingrijze, vrij losse zandleem. Bevat veel spikkels houtskool
L6		Idem L2
L7		Geelbruine zandleem met brokken baksteen en kalkmortel
L8		Idem L2
L9		Losse teelaarde
L10		Zeer losse vulling van steensintels en bruine zandleem

• **Put 7**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker bruine vulling met groffe humeuze zandtextuur. Bevat vrij veel spikkels, brokjes en brokken baksteen.
2		Goed bewaarde kalkstenen vloer met incorrect patroon. Verbonden met zeer zachte, donker bruine zandmortel.
3		Idem L3 Noordwestprofiel
4		Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken. Verbonden met zeer zachte, vrij zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte. Mortel aanwezig op de muur.

• **Put 7, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 24x5x? en 26x5x? in onregelmatig

		verband. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht gelig witte chamotte. Mortel aanwezig op de muur.
L2		Muurfundering uit bakstenen met formaat 23x11x6. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht gelig witte chamotte.
L3		Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht gelig witte chamotte.

- **Put 7, zuidwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker bruinig zwarte vulling met groffe humeuze zandtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen, vrij weinig spikkels kalkmortel en kiezels.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijsig bruine vulling met groffe zandtextuur. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogene, donker gelig bruine, homogeen donkergrijs gevlekte vulling met fijne leemtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen.

- **Put 8**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Uitspringende muurfundering van blauwgrijze natuurstenen, verbonden met witgrijze kalkmortel.

- **Put 8, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bakstenen met afmetingen 25x?x5 in slordig kruisverband, verbonden met gelige kalkmortel.
2		Idem S1
3		Muurfundering uit kalksteenbrokken, verbonden met grijswitte kalkmortel met grote kalkfractie.

- **Put 9**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bakstenen met afmeting 15x10x7. Verbonden met gelig grijze kalkmortel.

2		Muurfundering uit bakstenen met afmeting 15x10x7. Verbonden met gelig grijze kalkmortel.
3		Muurfundering uit bakstenen met afmeting 25x12x6. Verbonden met gelig grijze kalkmortel.
4		Gedeeltelijk afgebroken fundering uit bakstenen.
5		Duidelijk afgelijnd spoor met lichtbruine, donkerbruin gevlekte vulling en leemtextuur. Bevat weinig baksteen en kalkspikkels.

- **Put 9, westprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 23x10x6, vrij gehavend.
L2		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 25x12x6. Uitsprong.
L3		Muurfundering uit bakstenen met formaat 18x10x7.
L4		Muurfundering uit bakstenen met formaat 18x10x7, geplaatst op zijkant.
L5		Muurfundering uit baksteenbrokken, verbonden met witgrijze kalkmortel.
L6		Duidelijke afgelijnd spoor met lichtbruine vulling en leemtextuur.
L7		Rollaag van bakstenen met formaat ?x11,0x8,0cm, geplaatst op de zijkant.
L8		Opgaand muurwerk, idem L1 maar in betere conditie en bezet met sporen van kalkkalei
L9		Hoekpijler van de tuinmuur, idem L2, bezet met sporen van kalkkalei

- **Put 9, noordprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 25x12x6, opgetrokken in kruisverband.
L2		Idem Westprofiel L5
L3		Idem Westprofiel L6

- **Put 9, zuidprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1	24	Duidelijke afgelijnde laag met vulling van homogeen, humeus, los zand. Bevat zeer veel brokjes en brokken baksteen, kalksteen, fragmenten gals en aluminiumfolie.
L2		Idem Westprofiel L6

• **Put 10**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1	13	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker grijsig bruine, geelbruin gevlekte vulling met groffe puinige zandleemtextuur. Bevat vrij veel brokjes en brokken baksteen, vrij veel spikkels, brokjes en brokken kalkmortel en vrij weinig spikkels en brokjes houtskool..
2	14	Slecht bewaarde vloer uit Doornikse kalksteen en kalksteentegels met formaat 13,5x13x2 en 16x18+x2.
3	51, 53	Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gelige chamotte.
4		Muurfundering uit baksteenbrokken met formaat 12x14x5 en 12x16x5. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met kalkstippen en licht gele chamotte. Mortel aanwezig op de muur.
5		Muurfundering uit baksteenbrokken. Verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel met kalkstippen en donkergele chamotte. Mortel aanwezig op de muur.
6		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker gelig bruine, donkerbruinig zwarte gevlekte vulling met fijne leemtextuur. Bevat vrij veel brokjes baksteen en vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel.
7		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogene, donker gelig bruine vulling met fijne leemtextuur.

• **Put 10, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit kalksteenblokken met formaat 24x28x? en 16x52x?. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht gelige witte chamotte.
L2		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 24x6x? in halfsteens verband. Verbonden met vrij harde, weinig zandige kalkmortel met licht grijsig witte chamotte. Bezet met kalei, mortel aanwezig op de muur.
L3		Muurfundering uit bakstenen met formaat 12x6x? en kalksteenblokken met formaat 20x14x?. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met licht gelige chamotte.
L4		Idem L3
L5		Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met licht gelige bruine chamotte.
L6		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker grijsig zwarte vulling met groffe, lemige zandtextuur. Bevat vrij weinig brokjes kalkmortel.
L7		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker grijsig zwarte, homogeen donkerbruin gevlekte vulling met zandleemtextuur.
L8		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker gelig bruine, donker

		grijsig bruin gevlekte vulling met zandleemtextuur.
L9		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker bruinig zwarte vulling met puinige zandtextuur. Bevat vrij veel brokjes baksteen en kalkmortel.

- **Put 10, noordoostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Idem muurprofiel L6
L2		Idem muurprofiel L7
L3		Muurfundering uit baksteenbrokken. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met licht bruinig gele chamotte. Mortel aanwezig op de muur.
L4		Muurfundering uit bakstenen met formaat 20x6x? en 24x12x6 in incorrect verband. Verbonden met vrij zachte, weinig zandige kalkmortel met donker gelig bruine chamotte. Mortel aanwezig op de muur.

- **Put 10, zuidprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Idem muurprofiel L6
L2		Idem muurprofiel L7

- **Put 10, noordwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Teelaarde
L2		Heterogene, losse beigebruine tot grijze vulling. Bevat brokken witsteentegel, baksteen en mortel.
L3		Losse, grijsbruine zandleem
L4		Moederbodem van geelbruine zandleem

- **Put 11**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij losse, bruinigrijze vulling. Bevat vrij veel spikkels baksteen, houtskool en kalkmortel. Zeer humeus. Teelaarde.
2		Rij baksteenbrokken in uiteenlopend formaat
3		Opgaande, deels afgebroken muur in bakstenen met formaat 20x10x5,5 en

		?x12x5. Verbonden met gele kalkmortel.
4		Baksteenpuin met formaten idem aan S3
5		Opgaande muur in bakstenen met formaat 24x?x6
6		= NO-profiel L7
7		Uitsprong van fundering in baksteenbrokken, verbonden met geelbruine kalkmortel
8		Opgaande muur in kruisverband met bakstenen van formaat 20x10x5,5, duidelijk gekaleid vanaf ongeveer 70cm onder het maaiveld.

• **Put 11, noordoostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde, zeer losse geelbruine tot grijze laag, bevat veel houtskool en organisch materiaal. Teelaarde
L2		Puinlaag S4
L3		Duidelijk afgelijnde, vrij vaste grijsbruine laag met veel spikkels baksteen en kalkmortel. Begraven laag teelaarde.
L4		Bijna idem L6. Insteek S9?
L5		Onduidelijk overgangslaagje
L6		Duidelijk afgelijnde, geelbruine tot grijze laag. Zeer gelijkaardig aan L1 maar veel vaster
L7		Geelbruine moederbodem

• **Put 11, noordwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur in kruisverband met bakstenen van formaat 20x10x5,5, duidelijk gekaleid vanaf ongeveer 70cm onder het maaiveld.
L2		=S7
L3		=S6
L4		Uitspringende funderingstand van bakstenen met formaat 20x10x5, verbonden met gele kalkmortel.
L5		Uitspringende funderingstand van bakstenen met formaat 20x10x5, verbonden met gele kalkmortel.
L6		=S3

• **Put 12**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering, deels afgebroken laagje baksteenbrokken.

2		Muurfundering uit brokken kalkandsteen, verbonden met zachte, zandige kalkmortel
3		Muurfundering. STikje beton in kalkmortel.
4		= Oostprofiel L4
5		= Oostprofiel L 5

- **Put 12, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Muurfundering uit blokken Kalkzandsteen en Ijzerzandsteen
L2		Muurfundering uit grote brokken Kalkzandsteen
L3		Onderste funderingslaag, bestaande uit brokken kalkzandsteen verbonden met veel geelgrijze kalkmortel.

- **Put 12, oostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met zeer losse, homogene, zwarte vulling met textuur van groffe puinige sintels. Deklaag/teelaarde.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donkerbruine vulling met fijne zandige textuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donkerbruine vulling met groffe puinige textuur. Bevat vrij veel brokjes en brokken baksteen en vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel.
L4		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, licht bruine vulling met fijne zandtextuur. Bevat vrij weinig spikkels baksteen en houtskool.
L5		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, donker bruinig grijze vulling met fijne zandtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen, vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel en vrij veel spikkels en brokjes houtskool.

- **Put 13**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Goed bewaard vloerniveau uit kalkstenen met formaat 32x32 in steens- en halfsteens dambordpatroon. Tussen de stenen zit hier en daar donkerbruin zand.
2		Boordstenen in kalksteen
3		Bakstenen onderstel voor pomp.
4		

• **Put 17**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering bestaande uit kleine brokken bak- en kalksteen, verbonden met kalkmortel.
2		Muurfundering bestaande uit grote brokken bak- en kalksteen, verbonden met kalkmortel.
3		Duidelijk afgelijnd spoor met lichtbruine vulling en lemige textuur.

• **Put 17, muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 20x10x6 in kruisverband. Bestreken met witte kalkmortel.
L2		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 12x6x?, verbonden met gele kalkmortel.
L3		Muurfundering uit kalkzandsteen. Mogelijk herbruikelementen gezien afwerking stenen.
L4		Duidelijk afgelijnd spoor met donkerbruine vulling en lemige textuur. Sterk gebioturbeerd.
L5		Duidelijk afgelijnd spoor met donkergelig bruine vulling en lemige textuur.

• **Put 17, noordprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Steunbeer uit bakstenen met formaat 20x10x6 in onregelmatig verband. Verbonden met witte kalkmortel
L2		Recente beton- en stabilisélaag
L3		Duidelijk afgelijnd spoor met donkerbruine, puinige vulling en zandlemige textuur.

• **Put 18**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1	48,55	Muurfundering van bak- en kalkzandsteenbrokken, verbonden met gele zandige kalkmortel.
2	38	Duidelijk afgelijnd spoor met bruine tot grijze vulling. Bevat brokjes baksteen en spikkels houtskool en kalkmortel.
3	36	Duidelijk afgelijnd spoor met bruine tot grijze vulling. Bevat brokjes en brokken

		baksteen, spikkels houtskool en spikkels en brokjes kalkmortel.
--	--	---

- **Put 19 – muurprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Opgaande muur in bakstenen met verschillende formaten, grootste 21à22x5. Verbonden met zandige kalkmortel. Sporen van bepleistering op de muur.
2		Bepkeistering uit grijze cementmortel.
3		Opgaande muur in geelwitte kalkzandstenen met formaat 28x10, verbonden met kalkmortel.
4		Opgaande muur in roodbruine Ijzerzandsteen met formaat 39à45x12. Tussen de stenen lijkt enkel los zand te zitten.
5		Huidige straatstenen (betonnen klinkers)
6		Muurfundering bestaande uit smalle bakstenen en baksteentegels met formaat 12à13x3à5. Verbonden met gelige kalkmortel.
7		Muurfundering bestaande uit kalkzandstenen. Hoogte van de stenen varieert tussen 12 en 15cm. Langste steen meet 26cm.
8		Laagje zachte geelwitte tot grijswitte kalkmortel.
9		Duidelijk afgelijnde laag met bruingrijze vulling met kleiige textuur. Bevat brokjes en brokken baksteen en kalkmortel en houtskoolspikkels.
10		Duidelijk afgelijnde laag met bruine vulling en lemige textuur. Bevat nauwelijks inclusies. Aanzet moederbodem?

- **Put 20**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Muurfundering uit bakstenen met formaat ?x13x6, verbonden met zachte gele kalkmortel.
2		Puinlaag van baksteen- en klakmortelbrokken
3		Muurfundering uit bakstenen met formaat ?x13x6, verbonden met harde gele kalkmortel

- **Put 20, noordprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur in bakstenen met formaat 26x13x6 in kruisverband, verbonden met zachte, witgele kalkmortel.
L2		Idem S1
L3		Muurfundering van brokken baksteen verbonden met zachte witgele kalkmortel.

- **Put 20, westprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur uit bakstenen met formaat 26x13x6 in kruisverband, verbonden met harde grijze kalkmortel.
L2		=S3
L3		Duidelijk afgelijnde laag met donkerbruine vulling met zandtextuur. Bevat veel baksteen- en kalkmortelspikkels.
L4		Duidelijk afgelijnde laag met lichtgelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig brokjes kalkmortel.
L5		Puinlaag

- **Put 20, oostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met donkerbruine tot grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer veel brokken baksteen en kalkmortel.
L2		Idem W-profiel L4
L3		Idem N-profiel L2
L4		Idem N-profiel L3

- **Put 21**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Vloer/weg in bakstenen met formaat 20x10x7 met mortel aanwezig op de weg
2		Lichtbruine zandleem, sterk gebioturbeerd

- **Put 21, westprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Zeer dun, humeus laagje
L2		Licht geel zandige laagje met donkergele bodem
L3		steenkoolsintels
L4		S1
L5		Matig doorwortelde, donkerbruine zandige leem met houtskoolspikkels
L6		S2

- **Put 22**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Vloertje of weg in bakstenen met formaat 20x10x7 met mortel aanweig op de stenen
2		Lichtbruine vulling, matig gebioturbeerd

- **Put 22, westprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Zeer dun, humeus laagje
L2		Licht geel, zandig laagje met bodem in iets donkerder geel
L3		steenkoolsintels
L4		S1
L5		Donkerbruine, zandige leemvulling, sterk doorworteld
L6		S2

- **Put 22, oostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Idem westprofiel put 22
2		Idem westprofiel put 22
3		Idem westprofiel put 22
4		Idem westprofiel put 22
5		Idem westprofiel put 22
6		Idem westprofiel put 22

- **Put 23**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1		Donkergrijbruine, humusrijke, sterk doorwortelde teelaarde, bevat enkele stukken kalkzandsteen
2		Blokken kalkzandsteen in uiteenlopende formaten
3		Vaste, bruine vulling met spikkels baksteen en kalkmortel
4		Puinspoor van tegel- en baksteenbrokken

• **Sleuf 1**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
1a		Muurfundering uit blokken kalkzandsteen met formaten ?x32x12,5; ?x28x12,5 en ?x40x12,5. Tevens bakstenen met bruinrood baksel met formaat 11x13x5 cm en 11x11x5 cm. Verbonden met vrij harde kalkmortel. Mortelresten aangetroffen op de muur.
1b		Muurfundering uit bakstenen met formaat 9x19,5x5 en baksteenbrokken. Pleister tegen en mortel op de muur.
2		Goed bewaarde vloer uit bakstenen met formaat ?x19,5x5,5 in halfsteens verband. Vertoond sporen van pleister.
3	35, 49	Goed bewaarde vloer uit bakstenen met formaat ?x18,5x5,5, geplaatst op hun zijkant in halfsteens verband.
4		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste , zandlemige vulling en licht bruinig grijze, homogene kleur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, alsook vrij weinig stukjes leisteel.
5		Spoor met homogene licht bruinig grijze kleur en vrij vaste vulling van zandleem en puin. Bevat zeer veel spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel, alsook vrij weinig stukjes leisteel.
6		Vrij vaste, groffe puinvulling. Bevat zeer veel spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel.
7		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 11x6x? cm en 24x15x? cm
31		Matig goed bewaard kalkzandstenen plaveisel met formaat 30x10 en 30x30. Afboording van weg S7. Beschadigde door kraan.
32	32	Goed bewaard kalkzandstenen plaveisel met formaat variërend tusen 15x15 en 30x35. Afboording van weg S7.
33		Valt weg
34	31	Gootje van bakstenen in onregelmatig verband met formaat 24x12x6 en baksteentegels met formaat ?x8x2,5. Verbonden met vrij zachte en zeer zandige, licht gelig witte kalkmortel.
35		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 20x36x? cm en 22x24x? cm Oriëntering stenen: NW > ZO
36		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 5x6x? cm en 20x8x? cm. Anders georiënteerd en kleiner steenformaat dan omliggende sporen. Oriëntering stenen: NW > ZW
37		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 10x12x? cm en 15x36x? cm Oriëntering stenen: NW > O
38		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 26x16x? cm en 6x10x? cm

		Oriëntering stenen: NO > Z
56		Duidelijk afgelijnd spoor met homogene, licht gelig bruine vulling en zandleemtextuur.
57		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij losse, licht gelig bruine vulling.
58		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vatse, homogene, licht bruine vulling. Bevat zeer weinig baksteenspikkels.
59		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij losse, homogene, donker grijsig bruine vulling en zandleemtextuur. Bevat zeer veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, evenals vrij veel spikkels houtskool.

- **Sleuf 1, uitbreiding**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
60		Muurfundering uit twee verschillende formaten bakstenen. Oudste en grootste formaat zit onderaan, afmetingen niet te achterhalen. Daarboven recenter formaat 24x9,5x6. Verbonden met grijswitte kalkmortel.
61		Muurfundering uit twee lagen bakstenen. Onderste formaat afmetingen ?x12x6. Bovenste laag ligt op zijkant, formaat ?x9,5x6. Verbonden met grijswitte kalkmortel.
62		Muurfundering bestaande uit 1 uitspringende laag bakstenen met formaat 12x?x?
63		Lager gedeelte van de muurfundering, bestaande uit bakstenen met formaat ?x12x?. Gedeeltelijk afgebroken.
64		Fundering van een pilaartje in bakstenen met formaat ?x12x6 en kalkzandsteen.
65		Blok kalkzandsteen
66		Massief stuk kalkzandsteen
67		Stukje baksteen
68		=S7
69		Baksteen met formaat 24x10,5x?

- **Sleuf 1, profiel A**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag van recente steenslag met vrij losse, homogeen donkergrijze vulling.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogeen donker bruinig grijze vulling met groffe zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen, alsook vrij veel spikkels kalkmortel en houtskool.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met zeer vaste, homogeen licht bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen, alsook vrij veel spikkels houtskool.

L4		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij losse, heterogeen licht gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool.
L5		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogeen licht bruinig gele vulling met fijne zandleemtextuur.
L6		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogeen licht gelig bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat vlekjes bruin zand, afkomstig van bioturbatie.
L7		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogeen licht gelig bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat vlekjes bruin zand, afkomstig van bioturbatie. Zeer gelijkaardig aan L6, maar iets lichter van kleur.
L8		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, heterogene licht gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vlekjes bruin zand, afkomstig van bioturbatie. Gelijkaardig aan L4.
L9		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene donkerbruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vlekjes donker zand, afkomstig van bioturbatie. Uitbraakspoor van S34?
L10		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene licht gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vlekjes bruin zand, afkomstig van bioturbatie, evenals zeer weinig spikkels baksteen en kalkmortel.
L11		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene zwarte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen en een fijn houtskoollaagje.
L12		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene licht gelig bruine vulling met zandleemtextuur.

- **Sleuf 1, profiel B**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene donkergrijze puinvulling van recente steenslag.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, donker grijzig bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat zeer veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, evenals vrij veel houtskoolspikkels.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene, licht bruinig gele vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels baksteen en kalkmortel.
L4		Duidelijk afgelijnde laag met homogene licht gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, evenals vrij veel houtskoolspikkels.

- **Sleuf 2**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
48		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen

		in verschillende formaten variërend tussen 10x8x? cm en 14x18x? cm Oriëntering stenen: NW > ZO
49		kalkzandstenen die een deel van cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 18x10x? cm en 26x16x? cm Oriëntering stenen: N > Z
50		kalkzandstenen die een deel van een cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 18x8x? cm en 26x14x? cm Oriëntering stenen: W > O
51	33	Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 10x7x? cm en 22x14x? cm Oriëntering stenen: N > Z
52		Rij kalkzandstenen die boord vormt van plaveisel (kant pastorie) : stenen in verschillende formaten variërend tussen 14x8x? cm en 28x7x? cm Oriëntering stenen: W > O
53		Rij kalkzandstenen die boord vormt van plaveisel (kant plaveisel) : stenen in verschillende formaten variërend tussen 42x9x? cm en 24x10x? cm Oriëntering stenen: W > O
54		Homogeen donkergrijs bruin zandlemig pakket met vrij veel baksteen, kalkmortel en houtskoolspikkels dat zich tussen de pastorie en het plaveisel bevindt

• **Sleuf 3**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
42		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 18x8x? cm en 22x16x? cm Oriëntering: NW > ZO
43		kalkzandstenen die een deel van een cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 20x6x? cm en 28x10x? cm Oriëntering: NO > ZW
44		kalkzandstenen die een deel van een cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 18x12x? cm en 26x10x? cm Oriëntering: NO > ZW
45		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 24x10x? cm en 10x8x? cm Bevat ook enkele bakstenen en kasseien (vlak bij ingang pastorie) Oriëntering: NW > ZO
46		Rij geribbelde kalkzandstenen die boord vormt van plaveisel (kant pastorie) : stenen in verschillende formaten variërend tussen 44x10x? cm en 38x8x? cm Oriëntering: NO > ZW
47		Dambordsteens gelegde kalkstenen vloer met stenen van 26x26x6cm die overgang vormt tussen plaveisel en ingang pastorie

- **Sleuf 3, profiel C**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene donkergrijze puinvulling van recente steenslag.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, donker grijzig bruine vulling met fijne zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen, zeer weinig spikkels kalkmortel en vrij weinig spikkels houtskool.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene, donker grijzig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool.
L4		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene licht grijzig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, evenals vrij veel houtskoolspikkels.
L5		Onduidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, homogene licht bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel brokjes baksteen en kalkmortel, evenals vrij veel houtskoolspikkels.
L6		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, homogene gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool.

- **Sleuf 4**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
33		kalkzandstenen die een deel van een cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 24x16x? cm en 18x10x? cm Oriëntering: NW > ZO
39		kalkzandstenen die een deel van een cirkelvormige afboording vormen: stenen in verschillende formaten variërend tussen 26x15x? cm en 20x10x? cm Oriëntering: NO > ZW
40		Zeer goed bewaard kalkzandstenen plaveisel: onregelmatig gelegd met stenen in verschillende formaten variërend tussen 24x10x? cm en 12x11x? cm Oriëntering: W > O
41		Rij kalkzandstenen die boord vormt van plaveisel: stenen in verschillende formaten variërend tussen 20x10x? cm en 18x8x? cm Oriëntering: N > Z
55		Homogeen donkergrijzig bruin zandlemig pakket met vrij veel baksteen- en houtskoolspikkels dat zich tussen de pastorie en het plaveisel bevindt

• **Sleuf 5**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
58		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene bruinig grijze, grijs gevlekte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel en zeer weinig houtskoolspikkels.
59		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene licht grijsig bruine vulling. moederbodem
10		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, heterogene licht grijsig bruine, grijs gevlekte vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en vrij weinig brokjes kalkmortel.
11		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel, vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij weinig stukjes leisteel.
12	30	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij losse, homogene donker bruinig zwarte, bruin gevlekte vulling met zandige leemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels, brokjes en brokken baksteen en vrij weinig spikkels en brokjes kalkmortel.
13		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene licht grijsig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig brokjes baksteen en kalkmortel. Moederbodem vermengd met puin.
14		Vrij vaste, homogene donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer weinig brokjes baksteen, zeer weinig spikkels kalkmortel en vrij weinig spikkels houtskool.
15		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, licht bruinig grijze vulling van zandleem en puin. Bevat vrij veel brokjes en brokken baksteen, kalkmortel en kalkzandsteen en vrij veel spikkels en brokjes houtskool.
16		Bakstenen muurfundering, bestaande uit bakstenen met formaat 27x12x5 alsook baksteenbrokken. Verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel
17	47, 50, 56	Muurfundering uit baksteen en kalkzandsteen. Verbonden met vrij zachte, vrij zandige kalkmortel
18	25	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen, vrij veel spikkels kalkmortel en vrij weinig spikkels houtskool.
19		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene gelig bruine vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels houtskool en kalkmortel. Gebioturbeerde moederbodem?
20	26, 27	Duidelijk afgelijnd zeer los puinspoor. Bevat vrij veel brokjes baksteen en kalkmortel. Bevat veel kermaiek.
21		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, homogene bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel en vrij veel houtskoolspikkels.
22		Bakstenen muurfundering, opgetrokken in incorrect kruisverband en verbonden met vrij harde, zandige kalkmortel.

23	28	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels en baksteen, kalkmortel en houtskool.
24		Bakstenen muurfundering, verbonden met vrij harde, zandige kalkmortel.
25	54, 60	Muurfundering uit kalkzandsteen, verbonden met vrij zachte, zandige kalkmortel. Bevat mogelijk een stuk dorpelsteen (glad afgewerkt)
26		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, licht bruinig grijze vulling. Bevat zeer weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool. (=NO-profiel deel ZO L9, S25 ZO-profiel L2)
27		Duidelijk afgelijnd spoor met heterogene donker bruinig grijze, groen gevlekte vulling met zand- en zandleemtextuur. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen en vrij weinig spikkels kalkmortel.
28		Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, donker bruinig grijze vulling met zandleemtextuur. Bevat zeer veel spikkels en brokjes baksteen, vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel en vrij weinig houtskoolspikkels.
29	29	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, donker bruinig grijze vulling. Bevat vrij weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool.
30		Resten van een opgaande muur uit baksteen, verbonden met vrij harde kalkmortel.
31		Lichtbruinigrijze vulling, bevat vrij weinig spikkels, brokjes en brokken houtskool, kalkmortel en baksteen. (=S22 NW-profiel L3)
32		Menging van puin en grijsbruine zandleem. Bevat veel spikkels, brokjes en brokken houtskool, kalkmortel en baksteen. (=NO-profiel deel ZO L3, S22 NW-profiel L1, S17 zuid L14)

• **Sleuf 5, S17 - zuidprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Boordstenen in kalkzandsteen van plavei wegtracé.
L2		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse, grijze vulling. Teelaarde.
L3		Duidelijk afgelijnde laag met grijsbruine vulling. Bevat spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel.
L4		Muurfundering bestaande uit 3 lagen bakstenen met formaat 26x12,5x6. Opgebouwd uit volledige stenen en triklezoren.
L5		Grote blok kalkzandsteen, mooi afgewerkt, waarschijnlijk herbruik van een vensterbank.
L6		Muurfundering bestaande uit blokken kalkzandsteen, niet verbonden met mortel.
L7		Duidelijk afgelijnde laag met grijsbruine vulling. Bevat spikkels, brokjes en brokken baksteen en kalkmortel.
L8		Idem L6
L9		Muurfundering bestaande uit brokken bak- en kalkzandsteen, vermengd met bruinigrijze vulling.
L10		Idem L6

L11		Idem L7
L12		Idem L6
L13		Muurfundering bestaande uit brokken baksteen en kalkzandsteen, verbonden met grijs witte kalkmortel.
L14		= Deel zuidoost, zuidoostprofiel, L3; S32; S22 noordwestprofiel L1
L15		Moederbodem, beigebruine zandleem
L16		= Deel zuidoost, zuidoostprofiel, L10

- **Sleuf 5, S22 - noordwestprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		= Sleuf 5, zuidoostprofiel – deel zuidoost L3; S17 zuidprofiel L14; S32
L2		= Sleuf 5, zuidoostprofiel – deel zuidoost L10
L3	66	Lichtbruin grijze vulling, iets vaster als L1, bevat vrij weinig spikkels en brokjes houtskool, kalkmortel en baksteen.

- **Sleuf 5, S25 - zuidoostprofiel**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		S25
L2		= Sleuf 5, zuidoostprofiel – deel zuidoost L9

- **Sleuf 5, muurprofiel noord**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Opgaande muur in bakstenen met formaat 25x14x6 in slordig kruisverband. Verbonden met harde grijze kalkmortel.
L2		Muurfundering in bakstenen met formaat 20x12x6 zonder duidelijk verband. Verbonden met vrij zachte gelige kalkmortel.
L3		Muurfundering uit bakstenen met formaat ?x12x6. Verbonden met harde grijze kalkmortel. Vertoont duidelijk uitbraaksporen.
L4		Muurfundering uit bakstenen met formaat ?x12x6 in kops verband.
L5	58	Muurfundering uit bak- en kalksteenbrokken. Verbonden met zachte lichtgele mortel.
L6		Opgaande muur uit bakstenen met format 26x12x5 in slordig kruisverband. Verbonden met grijze mortel.

• **Sleuf 5, noordoostprofiel – deel noordwest**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1	45	Duidelijk afgelijnde, grijszwarte laag met losse, organische textuur. Bevat vrij veel puin, kalkmortel en groenig zand. Sterk doorworteld. Teelaarde.
L2	40	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, bruinig tot donkergrijze vulling met zandleemtextuur. Bevat vrij veel, evnredig verdeelde spikkels en brokjes baksteen, kalkmortel en houtskool. Ploeglaag?
L3	39	Onduidelijk afgelijnde laag. Qua samenstelling zeer gelijkaardig aan L2, maar bevat minder inclusies die minder gelijk verdeeld zijn. Onderdeel van kuil met L10?
L4		Duidelijk afgelijnde laag met donkerbruine/beige vulling. Bevat vrij weinig spikkels kalkmortel, baksteen, houtskool en kalkzandsteen.
L5		Duidelijk afgelijnde laag met donkerbruine vulling. Bevat vrij veel spikkels en brokjes kalkmortel, baksteen, houtskool en kalkzandsteen.
L6		Duidelijk afgelijnde laag. Moederbodem vermengd met brokjes kalkmortel.
L7	42	Idem S8
L8		Idem L6
L9		Idem S11
L10	41	Duidelijk afgelijnde laag bestaande uit los puin (glas, aardewerk, baksteen en houtskool).
L11		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste grijze, beige-bruine gevlekte vulling. Bevat vrij veel brokjes kalkmortel en baksteen.
L12		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste grijze, beige-bruine gevlekte vulling. Bevat veel brokjes kalkmortel en baksteen.
L13		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse grijze puinvulling. Bevat veel brokjes kalkmortel en baksteen.
L14	44	Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse grijze puinvulling. Bevat veel brokken en brokjes leisteen, kalkmortel en baksteen.
L15		Bruine moederbodem
L16		Duidelijk afgelijnde laag met vrij losse grijzig bruine vulling.
L17		Idem L14, maar met iets grotere brokken
L18		Duidelijk afgelijnde laag met grijsbruine vulling. Bevat weinig brokjes kalkmortel en baksteen.
L19		Idem S16
L20		Idem L18

• **Sleuf 5, noordoostprofiel – deel zuidoost**

SPOOR	VONDSTNR	BESCHRIJVING
L1		Duidelijk afgelijnde laag met losse vulling. Bevat veel organisch materiaal en puin. Teelaarde

L2	46	Grijsbruine, vrij losse vulling. Bevat vrij weinig spikkels en brokjes baksteen en kalkmortel.
L3	43, 62, 65, 67, 68, 69, 70	Menging van puin en grijsbruine zandleem. Bevat veel spikkels, brokjes en brokken houtskool, kalkmortel en baksteen. (=S32, S17 zuidprofiel L14)
L4		Duidelijk afgelijnde laag met grijze vulling. Bevat weinig spikkels en brokjes kalkmortel, baksteen en houtskool.
L5		Losse, heterogene vulling. Verstoring voor aanleg electriciteitsleiding
L6		Duidelijk afgelijnde laag met grijsbruine vulling. Bevat weinig spikkels en brokjes kalkmortel, baksteen en houtskool.
L7	42	Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, donkerbruine tot grijze vulling met zand- tot zandleemtextuur. Bevat weinig spikkels en brokjes kalkmortel en baksteen.
L8		Vulling van bruingrijze zandleem, mogelijk behorend tot zelfde spoor als L9.
L9	63	Duidelijk afgelijnd spoor met vrij vaste, licht bruinig grijze vulling. Bevat zeer weinig spikkels baksteen, kalkmortel en houtskool. (=S26, S25 ZO-profiel L2)
L10	64	Heterogene vulling van grijsbruine en beigebruine zandleem. Bevat vrij weinig spikkels houtskool, kalkmortel en baksteen. Lijkt in 2 delen te zijn uitgegraven, ondrkant vertoont spitsporen in tegenovergestelde richtingen.
L11		Idem L6, maar iets lichter van kleur.
L12		Laagje as/kolenstof
L13		Laagje wit zand
L14		Duidelijk afgelijnde laag met vrij vaste, lichtbruine tot grijze vulling met zandige textuur.j

9.2. Inventaris van de vondsten

VONDST	SLEUF/PUT	SPOOR	INHOUD	DATERING
1	Put 2	12	Steengoed (Westerwald)	Post-ME
2	Put 4	W-profiel L2	Oxiderend gebakken aardewerk met- en zonder loodglazuur, fragment baksteentegel, dierlijk bot	Post-ME
3	Put 4	W-profiel L5	Reducerend gebakken aardewerk	Post-ME
4	Put 12	O-profiel L3	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur.	Post-ME
5	Put 3	1	baksteen	
6	Put 3	5	baksteen	
7	Put 3	O-profiel L3	Witbakkend industrieel aardewerk met tinglazuur, witbakkend aardewerk met groen en geel loodglazuur (Weder/wera)	18 ^e -19 ^e E
8	Put 5	ZO-profiel L3	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur aan beide kanten, faïencetegel met wit tinglazuur, voorzien van blauwe beschildering, wandscherf van steengoedkruik met bruin zoutglazuur.	17 ^e -18 ^e E?
9	Put 4, uitbreiding	5, tussen stabilisé weg	Reducerend gebakken aardewerk, waarvan 1 scherf geglazuurd	>15 ^e E.
10	Put 4, uitbreiding	8	Witbakkend aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur, fragment van leisteen voor dakbedekking, dierlijk bot, glas	Post-ME
11	Put 4, uitbreiding	1 (tussen en op stenen wegje)	Reducerend gebakken aardewerk, witbakkend aardewerk met groen loodglazuur, oxiderend gebakken aardewerk met groen, geel en transparant loodglazuur (o.a. randfragment)	Post-ME
12	Put 4, uitbreiding	Verdieping naar vlak 1	Steengoed (o.a. Raeren en Duinghen), oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur.	16 ^e -17 ^e E
13	Put 10	1	Steengoed, Oxiderend gebakken aardewerk	Post-ME
14	Put 10	2	Tegels in bak- en natuursteen	
15	Put 10	VL 1->2	Oxiderend gebakken aardewerk zonder glazuur, stukje faïence, pijpensteeltjes, steengoed (Westerwald)	Post-ME
16	Put 4, uitbreiding	10	Reducerend gebakken aardewerk	Post-ME
17	Put 10	VL 2->3	Reducerend gebakken aardewerk en oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur	Post-ME
18	Put 4,	NO-profiel,	Oxiderend gebakken aardewerk met	16 ^e -17 ^e E

	uitbreiding	L11	loodglazuur, reducerend gebakken aardewerk, steengoed, majolica?	
19	Put 4, uitbreiding	NO-profiel, L6	Steengoed (Siegburg en Langerwehe), oxiderend gebakken tegelfragmenten, FE-nagel, dierlijk bot	14 ^e -15 ^e E
20	Put 4, uitbreiding	NO-profiel L2	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur, steengoed met zoutglazuur, reducerend gebakken aardewerk, reducerend gebakken aardewerk met mangaan.FE glazuur.	15 ^e -16 ^e E
21	Put 4, uitbreiding	NO-profiel L4	Onderdelen van rand, oor en wand van kannetje in oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur. Siegburgsteengoed.	14 ^e E?
22	Put 4, uitbreiding	ZW-profiel L2	FE nagel, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur.	Post-ME
23	Put 4, uitbreiding	ZW-profiel L10	Reducerend gebakken aardewerk. Tegelfragment?	Post-ME
24	Put 9	Z-profiel L10	Witbakked industrieel aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met donker glazuur aan buitenkant, steengoed (jeneverkruikje, Westerwald)	Post-ME
25	SL 5	18	Reducerend gebakken aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur, Onderdeel van platte bodem in steengoed met zoutglazuur.	Post-ME
26	SL 5	20	Porselein en industrieel witbakkend aardewerk (1/2)	Post-ME
27	SL 5	20	Porselein, oxiderend gebakken aardewerk (bloempot), koeren tuit en band (2/2)	Post-ME
28	SL 5	23	Steengoed (Siegburg), oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur (fragmenten van dezelfde kan)	14 ^e -15 ^e E?
29	SL 5	29	Wandscherven in oxiderend aardewerk met loodglazuur	Post-ME
30	SL 5	12	Rand-, oor- en wandfragmenten van een schaal in witbakkend aardewerk met geelbruin loodglazuur. Stuk van een flessenhals in glas.	18 ^e -19 ^e E?
31	SL 1	34	Brokjes houtskool, metaal (o.a. mesleket), dierlijk bot, oxiderend gebakken aardewerk met groen en geel loodglazuur, reducerend gebakken aardewerk, steengoed (o.a. Westerwald)	17 ^e -19 ^e E?
32	SL 1	32	Oxiderend gebakken aardewerk (bloempot), koper, porselein, industrieel witbakkend aardewerk met tinglazuur	19 ^e -20 ^e E

33	SL 2	51	Fragmentjes van pijpsteen, oxiderend gebakken aardewerk met geel/bruin/groen glazuur.	Post-ME
34	Put 1, uitbreiding	1	Baksteen	Post-ME
35	SL 1	3	FE (nagel), dierlijk bot, reducerend gebakken aardewerk (o.a. rand van teil of schaal), roodbakend aardewerk met loodglazuur (o.a. stuk van handvat en pootje), steengoed (o.a. Raeren)	15 ^e -17 ^e E?
36	Put 18	3	Dierlijk bot, stuk baksteentegel, stuk bodem met standvin in oxiderend aardewerk met loodglazuur, randfragment van bord/schaal in oxiderend aardewerk met loodglazuur, fragmenten van grote kruik in oxiderend aardewerk met loodglazuur, fragmenten van vergiet in oxiderend aardewerk met gelig loodglazuur, randfragment in reducerend aardewerk, verschillende wandfragmenten in oxiderend aardewerk met groenig loodglazuur. Rand- en halsfragmenten van steengoedkruikjes (Raeren).	16 ^e -17 ^e E?
37	Put 18		Wandscherfje in oxiderend aardewerk met donkerkleurig loodglazuur	Post-ME
38	Put 18	2	Wandscherven in gereduceerd aardewerk, FE-nagel	Post-ME
39	SL 5	NO-profiel – deel NW – L3	Glas (wit en bruin)	Post-ME
40	SL 5	NO-profiel – deel NW – L2	Oxiderend gebakken aardewerk	Post-ME
41	SL 5	NO-profiel – deel NW – L10	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur, groen glas	Post-ME
42	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L7	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur	Post-ME
43	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Witbakend aardewerk met groen loodglazuur	Post-ME
44	SL 5	NO-profiel – deel NW – L14	Steengoed (Raeren?)	16 ^e -17 ^e E
45	SL 5	NO-profiel – deel NW – L1	Glas (wit en bruin)	Post-ME
46	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L2	Oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur, steengoed (Siegburg?)	Post-ME
47	SL 5	17	Mortelstaal uit kalkstenen fundering tiendenshuur	Post-ME
48	Put 18	1	Mortelstaal	
49	SL 1	3	Mortelstaal	

50	SL 5	17	Mortelstaal uit fundering tiendenshuur	
51	Put 10	3	Staal van kalksteen uit fundering (Gobertingse?)	
52	Put 4, uitbreiding	Muurprofiel L3	Mortelstaal	
53	Put 10	3	Mortelstaal uit fundering	
54	SL 5	S25	Staal kalkzandsteen	
55	Put 18	Muurfundering	Mortelstaal	
56	SL 5	17	Mortelstaal uit fundering tiendenshuur	
57		Pijler opstand tiendenshuur	Mortelstaal uit opstaande pijler van de tiendenshuur	
58	SL 5	Muurprofiel N L5	Mortelstaal	
59	Put 4, uitbreiding	NO-profiel L4	Staal van glauconietzand	
60	SL 5	S25	Mortelstaal	
61	Put 4	1	Staal van breuksteen weg	
62	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Steengoed, reducerend gebakken aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur	1 ^e helft 16eE
63	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L9	Rand van reducerend gebakken kogepot, Siegburgsteengoed (rand van drinkschaaltje, rand van beker), baksteentegel, Raerensteengoed (wand met oor van kruikje), reducerend gebakken aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur	Gemengd 12 ^e - 15eE
64	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L10	Getijgerd steengoed, Siegburgsteengoed, reducerend gebakken aardewerk, oxiderend gebakken aardewerk met loodglazuur (o.a. randfragment teil)	15 ^e -16 ^e E
65	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	daktegels	
66	SL 5	Deel ZO – S22 NW-profiel – L3	Siegburgsteengoed (eierdopbeker), Raeren(?)steengoed, oxiderend aardewerk met loodglazuur (o.a. met standing)	15 ^e E-1 ^e helft 16eE
67	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Reducerend gebakken baksteen (14,5 x 6,5 x 3,5cm), oxiderend gebakken baksteen (? X 11,5 x 5cm)	
68	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Baksteen (? X 12 x 5,5cm)	
69	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Baksteen (? X 11,5 x 5cm)	
70	SL 5	NO-profiel – deel ZO – L3	Brok kalkzandsteen	

9.3. Inventaris van de foto's

- **Algemeen**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Algemeen	14
TVPA10 - Sfeerbeelden	1

- **Put 1**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put1 - S1-2-3	4
TVPA10 - Put1- S2	1
TVPA10 - Put1 - S4-5-6-7-8-9-10	2
TVPA10 - Put1- Uitbreiding - Algemeen	4
TVPA10 - Put1 – Uitbreiding - Oostprofiel	3
TVPA10 - Put1 – Uitbreiding - Zuidprofiel	2

- **Put 2**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put2 - S4-5-6-7-8-9-10	7
TVPA10 - Put2 - S11-12	3
TVPA10 - Put2 - S13	4

- **Put 3**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put3 - Algemeen	6
TVPA10 - Put3 - Muurprofiel	10
TVPA10 - Put3 - Oostprofiel	4

- **Put 4**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put4 - Noordprofiel	2
TVPA10 - Put4 - ProfielA	4
TVPA10 - Put4 - S1	3
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Muurprofiel	6
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1 - Algemeen	12
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1 - Muurprofiel	3
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1- Noordoostprofiel	1

TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1 - S1	3
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1 - S3-4	4
TVPA10 - Put4 - Uitbreiding - Vlak1 - S5	2
TVPA10 - Put4 - Uitbreiding - Vlak1 - S8	1
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak1- Zuidwestprofiel	2
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - Algemeen	7
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - Noordoostprofiel	10
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - S6	6
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - S7	2
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - S8	1
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - S9	2
TVPA10 - Put4 – Uitbreiding - Vlak2 - Zuidwestprofiel	6
TVPA10 - Put4 – Westprofiel	2

- **Put 5**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put5 - Muurprofiel	8
TVPA10 - Put5 - Zuidoostprofiel	3

- **Put 6**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put6 - Noordoostprofiel	2
TVPA10-Put6-Zuidwestprofiel	4
TVPA10 - Put6 - Zuidprofiel	3

- **Put 7**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put7- Muurprofiel	3
TVPA10 - Put7- Vlak1 - Algemeen	3
TVPA10 - Put7- Vlak2 - Algemeen	2
TVPA10 – Put7 - Zuidwestprofiel	1

- **Put 8**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put8 - Algemeen	5
TVPA10 - Put8 - Muurprofiel	2

- **Put 9**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put9 - Algemeen	2
TVPA10 - Put9 - Noordprofiel	2
TVPA10 - Put9 - Westprofiel	3

- **Put 10**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put10 - Muurprofiel	4
TVPA10 - Put10 - Noordoostprofiel	3
TVPA10 - Put10 - Vlak1 - Algemeen	4
TVPA10 - Put10 - Vlak2 - Algemeen	2
TVPA10-Put10-Noordwestprofiel	2
TVPA10 - Put10 - Zuidprofiel	1

- **Put 11**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put11 - Algemeen	9
TVPA10 - Put11 - Muurprofiel	4
TVPA10 - Put11 - Noordoostprofiel	6

- **Put 12**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put12 - Algemeen	2
TVPA10 - Put12 - Muurprofiel	3
TVPA10 - Put12 - Noordoostprofiel	6
TVPA10 - Put12 - S1-2-3-4	1

- **Put 13**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put13 - Algemeen	6

- **Put 17**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put17 - Algemeen	2
TVPA10 - Put17 - Noordprofiel	3

TVPA10 - Put17 - S1-2	1
TVPA10 - Put17 - S3	2
TVPA10 - Put17 - Westprofiel	2

- **Put 18**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put18 - Algemeen	7

- **Put 19**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put19 - Algemeen - 003	3
TVPA10 - Put19 - Muurprofiel - 009	9

- **Put 20**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put20 - Algemeen	8
TVPA10 - Put20 - Noordprofiel	3
TVPA10 - Put20 - Oostprofiel	3
TVPA10 - Put20 - Westprofiel	4

- **Put 21**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put 21 - Noordwestprofiel - 002	2
TVPA10 - Put 21 - S1	11
TVPA10 - Put 21 - S2	3
TVPA10 - Put 21 - Zuidwestprofiel	6

- **Put 22**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put22 - Algemeen	4
TVPA10 - Put22 - Noordprofiel	3
TVPA10 - Put22 - Oostprofiel	4
TVPA10 - Put22 - Zuidprofiel	1

- **Put 23**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Put23 - Noordoostprofiel	3
TVPA10 - Put23 - Algemeen	12

- **Sleuf 1**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Sleuf1 - Algemeen	7
TVPA10 - Sleuf1 – Algemeen - Noordoost	5
TVPA10 - Sleuf1 - ProfielA	2
TVPA10 - Sleuf1 - ProfielB	4
TVPA10 - Sleuf1 - S1	7
TVPA10 - Sleuf1 - S1a	4
TVPA10 - Sleuf1 - S1b	4
TVPA10 - Sleuf1 - S2	2
TVPA10 - Sleuf1 - S3	2
TVPA10 - Sleuf1 - S4	4
TVPA10 - Sleuf1 - S5&6	2
TVPA10 - Sleuf1 - S7	3
TVPA10 - Sleuf1 - S31	2
TVPA10 - Sleuf1 - S32	3
TVPA10 - Sleuf1 - S33	2
TVPA10 - Sleuf1 - S34	9
TVPA10 - Sleuf1 - S48-49	4
TVPA10 - Sleuf1 - S50	2
TVPA10 - Sleuf1 - S51	4
TVPA10 - Sleuf1 - S58	1
TVPA10 - Sleuf1 – Uitbreiding - Algemeen	13

- **Sleuf 2**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Sleuf2 – Algemeen	6
TVPA10 - Sleuf2 - S50-51	3
TVPA10 - Sleuf2 - S51-52-53	3

- **Sleuf 3**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Sleuf3 - Algemeen	5

TVPA10 - Sleuf3 - ProfielC	3
TVPA10 - Sleuf3 - S42-43	2
TVPA10 - Sleuf3 - S44-45	4
TVPA10 - Sleuf3 - S45-46-47	4

- **Sleuf 4**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Sleuf4 - Algemeen	9
TVPA10 - Sleuf4 - S39-40	5
TVPA10-Sleuf4 - S40-41	3

- **Sleuf 5**

FOTONUMMER	AANTAL FOTO'S
TVPA10 - Sleuf5 - Algemeen	5
TVPA10 - Sleuf5 – Algemeen - Noordwest	3
TVPA10 - Sleuf5 – Algemeen - zuidoost	19
TVPA10 - Sleuf5 – Muurprofiel - Noordwest	6
TVPA10 - Sleuf5 - S7-35-36-37-38	4
TVPA10 - Sleuf5 - S8	2
TVPA10 - Sleuf5 - S9	1
TVPA10 - Sleuf5 - S10	2
TVPA10 - Sleuf5 - S11	6
TVPA10 - Sleuf5 - S12	3
TVPA10 - Sleuf5 - S14	3
TVPA10 - Sleuf5 - S15	2
TVPA10 - Sleuf5 - S16	6
TVPA10 - Sleuf5 - S17	3
TVPA10 - Sleuf5 - S18	1
TVPA10 - Sleuf5 - S20	1
TVPA10 - Sleuf5 - S21	2
TVPA10 - Sleuf5 - S22	3
TVPA10 - Sleuf5 – S23	2
TVPA10 - Sleuf5 - S24	2
TVPA10 - Sleuf5 - S25	3
TVPA10 - Sleuf5 - S26	2
TVPA10 - Sleuf5 - S27	2
TVPA10 - Sleuf5 - S28	1
TVPA10 - Sleuf5 - S29	2
TVPA10 - Sleuf5 - S30	1
TVPA10-Sleuf5-Vlak2-S32	2
TVPA10 - Sleuf5 - S35	2

TVPA10 - Sleuf5 - S35&36&37	4
TVPA10 - Sleuf5 - S37&38	2
TVPA10-Sleuf5-Vlak2-S22-noordwestprofiel	9
TVPA10-Sleuf5-Vlak2-S25-zuidoostprofiel	3
TVPA10 - Sleuf5 - Noordoostprofiel	38

9.4. Inventaris van de tekeningen

TEKENINGNR.	SCHAAL	INHOUD
1	1/20	Put1, put 4
2	1/20	Put 4
3	1/20	Put 4, put 5, put 11, put 13
4	1/20	Put 3, put 9, put 17
5	1/20	Put 1, put 2, put 12
6	1/20	Put 12
7	1/20	Put 6, put 7, put 18
8	1/20	Put 10
9	1/20	Put 17, put 20, sleuf 1
10	1/20	Put 8, put 19, sleuf 1
11	1/20	Put 21, put 22, put 23
12	1/20	Sleuf 1
13	1/20	Sleuf 1
14	1/20	Sleuf 1, sleuf 2
15	1/20	Sleuf 3
16	1/20	Sleuf 2, sleuf 4
17	1/20	Sleuf 5
18	1/20	Sleuf 5
19	1/20	Sleuf 1, sleuf 3, sleuf 5
20	1/20	Sleuf 5
21	1/20	Sleuf 5
22	1/20	Sleuf 5

